

Kyrkans svenska **personalutbildning**

2009

Inledningsord

Välkommen till kyrkans svenska personalutbildning 2009! De nya utmaningar som församlingarnas anställda, frivilliga medarbetare och förtroendevalda ställs inför medför behov av att fördjupa kunskandet och inhämta nya infallsvinklar och att i samråd med andra utveckla sig själv. Att kunna genomföra det uppdrag som kyrkan har i världen och i vår tid, förutsätter hos alla en villighet att jobba med sig själv, att utveckla nya förmågor och att finna nya vägar till samarbetet med andra. För detta ändamål finns kyrkans svenska personalutbildning.

Det är vår förhoppning att utbudet inom kyrkans svenska personalutbildning speglar mångfalden och de olika utbildningsbehov som finns i vårt stift. Vår strävan är att genom kunniga och inspirerande föreläsare och utbildare ge redskap för att bygga framtidens kyrka.

Kursutbudet för 2009 innehåller några nyheter, bland vilka vi gärna nämner kursen Kyrkans tro och uppgift. Denna riktar sig till nyanställda (dock inte teologer) som önskar fördjupa sin kunskap om kyrkan som trossamfund och arbetsplats.

I övrigt har vi inför år 2009 har vi fortsatt med samma struktur på kurserna som under 2008 för att det förhoppningsvis skall vara lättare i församlingarna att göra både en utbildningsplan för år 2009 och en långsiktplan. Kurserna är grupperade i olika moduler. Avsikten är att du skall kunna välja kurser ur en och samma modul under flera år. Vi anger därför också vanligtvis vilka kurser som planeras inom modulen för de kommande tre åren.

Genom att välja kurser huvudsakligen från en och samma modul under tre år samt genom att komplettera med 5 sp bland övriga kurser kan du avlägga en studiehelhet över vilken ett särskilt intyg kan ges. En sådan helhet på 20 sp kan anses motsvara de tidigare långa kurserna som ger specialkompetens inom verksamhetsområdet.

Vi tar gärna emot synpunkter och respons på vårt arbete. Men framför allt hoppas vi på ett livligt engagemang i vår gemensamma sak.

Häftet i sin helhet finns även på Borgå stifts webbplats, <http://borgastift.evl.fi/> och på Lärkkullas webbsida www.larkkulla.net

Borgå och Karis den 9 juni 2008

Sixten Ekstrand
stiftsdekan

Stefan Forsén
direktor

Planeringen av utbildningen i församlingen

Bästa kyrkoherde, förtroendevald, tjänsteinnehavare...
vem du än är som håller detta häfte i din hand!

För att personalutbildningen i församlingen skall fungera förutsätter det att den är en del i församlingens övriga planeringsprocess. För att underlätta arbetet i församlingen har vi försökt gruppera utbudet i kyrkans svenska personalutbildning på ett nytt sätt. Vi föreslår följande modell:

Kartläggning av kunnandet

Församlingens utbildningsplan tas upp till behandling i direktioner, råd, team, medarbetarsamlingar beroende på hur församlingens planeringsstruktur är uppbyggd, i augusti/september när detta häfte har kommit till församlingen. I detta skede tar man ställning till vilka planer och mål som finns för verksamhetsområdet, det som är gruppens ansvarsområde och vilka resurser som behövs för att målen skall uppnås och planerna skall kunna fullföljas. Om det finns en gällande långsiktsplan i församlingen och en långsiktsplan för personalutbildningen är dessa instrument förstås mycket viktiga att beakta. Det kan vara anledning att försöka vara så kreativ som möjligt i detta skede och se vilken slags utbildning som är viktig att ha gemensamt för flera arbetstagare, för frivilliga medarbetare och anställda tillsammans, eller för förtroendevalda och anställda tillsammans. Om man kan slå fast vilka utvecklingsbehov som finns så är det lättare att avgöra hur man skall svara mot behoven. Kanske det är lämpligast att ta kontakt med utbildningssekreteraren och be om att få ett skraddarsytt paket för församlingen som kan genomföras antingen i församlingen eller på någon utbildningsenhet.

Seminarier och kurser för vissa anställda är givetvis nödvändiga och det gäller att se vilka behov man hoppas att skall tillfredsställas genom kursdeltagandet. Då är det lättare att bedöma hur man skall dela kunnandet i församlingen. Eftersom allt utvecklingsarbete är långsiktigt är det skäl att gruppera behoven så att man sätter upp delmål för de kommande tre åren. Det finns angivet i det här häftet vilka planer som redan har gjorts för de kommande tre åren. Det är av stor vikt att församlingen gör en långsiktsplan med utbildningsbehoven för de kommande åren så att utbudet inom kyrkans svenska personalutbildning kan anpassas till behoven i församlingarna.

När basarbetet är gjort i de olika grupperna är det skäl för kyrkoherden att tillsammans med ekonomichefen eller någon som deltar i beredningsprocesserna i församlingen att göra en sammanställning och bedömning av situationen och församlingens behov under de kommande åren. Kyrkoherden som den centrala tjänsteinnehavaren i församlingen måste givetvis göra de prioriteringar som är

nödvändiga i församlingen. Alla projekt kan inte genomföras men ju flera uppslag som inkommit desto större möjligheter finns det att jobba med utvecklingen. Kyrkoherden är också genom utvecklings-samtal och på basis av sin allmänna kännedom om församlingen och de anställda den som kan bedöma vilka utvecklingsbehov som är viktigast, nödvändigast eller mest akuta.

Studiernas uppbyggnad

Med tanke på att det skall kännas meningsfullt för personalen att delta i utbildning har utbudet byggts upp så att man kan välja större helheter omfattande 20 studiepoäng (ca 10 "gamla" studieveckor). Avsikten är att man väljer en modul inom vilken man jobbar eller vill förkovra sig. Varje kursdel ger ca 5 sp och tanken är att man under tre år deltar i fyra kurser. Det betyder att man ett år bör välja två kurser och företrädesvis en som kompletterar helheten eller ger den en viss profil. Den som väljer modulen Fostran kan till exempel välja att ta in en kurs i webbkommunikation. På det viset kommer således en anställd att avlägga en studiehelhet på 20 sp under tre år. En så omfattande helhet kan ha en stor betydelse vid löneavvägningar och vid bedömning av kompetens och behörighet.

Utbildningsplaneringen en del av verksamhetsplaneringen

När församlingsrådet eller kyrkorådet behandlar utbildningsplanerna för år 2009 och samtidigt långsiktplanen för åren 2009–2011 bör man beakta inte endast vilka önskemål som de anställda har framfört utan även församlingens verksamhets- och ekonomiplan för de kommande åren. Om inte personalutbildningen och församlingens utbildnings- och utvecklingsverksamhet stöder verksamhets- och ekonomiplanen så har man gjort onödigt arbete någonstans. De förtroendevalda har också skäl att bedöma i vilken mån de själva behöver delta i utbildning. På ett strategiskt plan är det viktigt att församlings- eller kyrkorådet bedömer om eller när det är allt skäl att satsa stort på kurser och seminarier som är gemensamma för hela församlingens medarbetarstab och/eller förtroendevalda och frivilliga medarbetare. En målmedveten satsning när församlingen står inför förändringar eller nya utmaningar kan utgöra en inbesparing på sikt och ökar dessutom arbetsmotivationen för alla. Samtidigt kommer ett mera målinriktat sätt att hantera personalutbildningen att göra arbetet roligare och effektivare.

Utbildningsplanen skall skickas till utbildningssekreteraren på domkapitlet senast inom oktober 2008.

Beslutsfattandet

Domkapitlet tar ställning till församlingens utbildningsplan för 2009 i december 2008. Samtidigt kan domkapitlet bevilja församlingen utbildningsunderstöd under förutsättning att det också föreligger en långsiktplan. Församlingen kan givetvis jobba vidare

med utbildningsplanerna under hela året och bereda såväl personal som övriga möjlighet att delta i kurser och seminarier som dyker upp under året. För prästernas och lektorernas del är det alltid domkapitlet som beviljar rätt att delta. De långsiktiga planer som inlämnas kommer att användas som grund för kyrkans svenska personalutbildning och det utbud som presenteras för år 2010 och kommande år.

Personalutbildningsdelegationen

Planeringen av utbildningsutbudet för år 2010 vidtar redan under hösten 2008. Stiftets personalutbildningsdelegation tar ställning till planerna vid sina sammanträden under hösten och våren innan förslaget förs till domkapitlet för beslut. Kontakta gärna delegationens medlemmar med synpunkter och önskemål. Delegationen har följande sammansättning: direktor Stefan Forsén (ordförande), ledande branschsekreterare Stefan Myrskog, kyrkoherde Pentti Raunio, kaplan Aino Salovius, kantor Nina Kronlund, diakonissan Åsa Eriksson, ungdomsarbetsledare Henna Liljeström, förvaltningschef Vilhelm Kankkonen, församlingssekreterare Asta Schmidt och chefen för begravningsväsendet Carita Siltanen. Utbildningssekreteraren fungerar som personalutbildningsdelegationens sekreterare.

Kyrkans personalutbildningsavtal 1998

Detta avtal gäller alla anställda i församlingarna och i de kyrkliga samfälligheterna. Gällande personalutbildningsavtal trädde i kraft 1.1.1998. Personalutbildning definieras i avtalet enligt följande: *Med personalutbildning avses utbildning som församlingen i egenkap av arbetsgivare ordnar eller köper för sina anställda i syfte att utveckla församlingens funktioner samt förbättra de anställdas färdigheter, trivsel i arbetet och psykiska välbefinnande. (§ 2)*

I avtalet sägs följande om planen för församlingens personalutbildning: Församlingen skall formulera målen och prioriteringarna för sin personalutbildning i en för flera än ett budgetår uppgjord utbildningsplan som utgör en del av församlingens verksamhets- och ekonomiplanering och omfattar hela personalen. Planen skall utformas så att den främjar församlingens målsättningar för sitt arbete och sina funktioner... Personalen skall höras i samband med att planen görs upp, i enlighet med avtalet om samarbete i församlingen. (§ 3)

Avtalet betonar behovet av att sätta upp långsiktiga planer för församlingens personalutbildning.

Församlingen har en viss rörelsefrihet då det gäller utbildningsanslagets storlek.

Avtalet rekommenderar att det anslag som reserveras för personalutbildningen utgör 0,5–1,3 % av det belopp som i budgeten har reserverats för de anställdas löner. (§ 4)

Utbildningsunderstöd

Domkapitlet beviljar på ansökan utbildningsunderstöd enligt följande principer:

- Utbildningsunderstöd erhålls för rese-, inkvarterings- och kursutgifter.
- Sådan utbildning understöds som har klassificerats som kyrkans personalutbildning. Av särskilda skäl kan även annan utbildning understödas.
- Både anställda inom kyrkan och personer som tjänstgör i andra uppgifter kan erhålla understöd.
- Alla personalgrupper har rätt till understöd. Speciellt understöds de grupper som har erhållit minst utbildning eller som har mest behov av utbildning.
- För att en församling skall få utbildningsunderstöd måste en långsiktplan för de tre följande åren bifogas ansökan. För att enskilda personer skall erhålla understöd krävs att personen skickar in en individuell studieplan ur vilken det framgår vilka utbildningsmålen är under de kommande tre åren.
- Ansökan om utbildningsunderstöd skall skickas in i samband med utbildningsplanen.
- Det gäller att lägga märke till att det för församlingsanställda är församlingen som anhåller om understöd.

Församlingens utbildningsplan

September – oktober

Församlingrådet eller kyrkorådet behandlar församlingens utbildningsplan utgående från de behov som har framställts av de anställda och ledningen.

Då det gäller kyrkliga samfälligheter behandlas planen i gemensamma kyrkorådet.

Oktober

Den godkända utbildningsplanen skickas in till **utbildningssekreteraren på domkapitlet**.

Klassificering

Kursdeltagandet kan enligt personalutbildningsavtalet klassificeras antingen som **nödvändig utbildning** (§ 6 mom. 2), vilket betyder att man har rätt till full lön och att arbetsgivaren står för alla resekost-

nader och även övriga skäliga kostnader föranledda av utbildningen, eller som **nyttig utbildning** (§ 6 mom. 3), vilket betyder att man inom vissa gränser kan beviljas lön (full lön eller en viss procent av lönen) och skäliga ersättningar för övriga kostnader.

Domkapitlet godkänner deltagandet och nödvändighetsgraden för prästernas och lektorernas del. Domkapitlet har fattat ett principbeslut om att prästernas och lektorernas utbildning i regel skall klassificeras som nyttig utbildning. Undantag från denna grundregel kan komma i fråga närmast då det gäller en kurs som man särskilt kallas till. För övriga tjänsteinnehavares del fattas beslutet om deltagandet och nödvändighetsgraden av kyrkorådet, församlingsrådet eller gemensamma kyrkorådet.

Domkapitlet förordnar inga vikarier för kaplaner och församlingspastorer som deltar i personalutbildningen. När det gäller kyrkoherdar svarar kyrkoherden normalt själv för kuratelet under kurstiden. Men om kursen sträcker sig över ett veckoslut eller om den sker utomlands eller om kyrkoherden deltar i en retreat, förordnas en vikarie för kyrkoherden. I utbildningsplanen bör man därför ange vem som i en sådan situation skall förordnas till vikarie.

Kursanmälan

Utbildningsplanen är att uppfatta som en anmälan till de kurser som ordnas inom Borgå stift. Deltagandet i en kurs som ordnas av kyrkans utbildningscentral förutsätter däremot i allmänhet att kursdeltagaren själv anmäler sig till kursarrangören. Undantagna är de kurser till vilka domkapitlet utser deltagare. Präster och lektorer skall alltid gå via domkapitlet.

Annullering

Med tanke på arrangörerna är det viktigt att den som godkänts till en kurs också deltar. Om man uteblir från en kurs som man är godkänd till bör detta anmälas i god tid (se punkten förfrågningar i den aktuella kursens kursbeskrivning) och **senast fyra veckor före kursens början**. Annulleringen måste ovillkorligen ske skriftligen och genom församlingens eller den kyrkliga samfällighetens försorg. Annulleringsblanketten finns på Borgå domkapitels hemsida <http://borgastift.evl.fi/>

Om annulleringen inte har kommit i tid debiteras kursavgiften av församlingen/samfälligheten. Gällande kurser bestående av flere delar faktureras församlingen/samfälligheten för alla kursdelar om annulleringen inte inkommit inom utsatt tid före kursens första del.

Då man byter arbetsplats bör man ansöka om att utbildningen godkänns även av den nya arbetsgivaren.

Kurspresentationen

Mål

Under denna rubrik presenteras kursens huvudsakliga målsättning.

Innehåll

Ger en sammanfattning av kursens innehåll.

Målgrupp

I första hand kyrkligt anställda. Många av kurserna är dock öppna även för andra.

Förfrågningar

Ifall man vill fråga något om en enskild kurs kan man ta kontakt med den person som anges under denna rubrik. Personen i fråga kan ge tilläggsupplysningar om kursen men är inte nödvändigtvis den person som kommer att fungera som kursvärd. Domkapitlets utbildningssekreterare och utbildningsplanerarna på Lärkkulla står givetvis till tjänst i alla frågor som berör personalutbildningen.

Kostnader

Bokstaven KA står för kursavgift, K för kost, L för logi och T för totalkostnader. Ifall någon har specialönskemål beträffande dieten är det skäl att vända sig direkt till den utbildningsanstalt där kursen ordnas. Priset för logi på Lärkkulla gäller för ett dubbelrum; för ett enkelrum tillkommer en extra kostnad.

Ansvarig

De kurser som presenteras i detta häfte har då det gäller stiftets personalutbildning godkänts av domkapitlet. Genom ett samarbetsavtal mellan domkapitlet och Lärkkulla-stiftelsen har Lärkkullastiftelsen getts ett speciellt ansvar för stiftets personalutbildning och svarar i sista hand för innehållet i de kurser som arrangeras. Initiativen kan däremot komma från olika håll och som medarrangörer kan även andra förekomma, framför allt kyrkans central för det svenska arbetet och Kristliga folkhögskolan i Nykarleby.

Att främja arbetsförmågan

När det gäller arbetshandledning och utveckling av arbetslag kan det konstateras att målsättningen med dessa kommer väldigt nära syftet med personalutbildningen. Arbetshandledningen omnämns inte i kyrkans personalutbildningsavtal 1998. Däremot finns arbetshandledningen omnämnd i KyrkTAK 2005–2007 i § 92 mom. 1: *Om arbetsgivaren bestämmer att en tjänsteinnehavare/ arbetstagare skall ges arbetshandledning, har tjänsteinnehavaren/*

arbetstagaren rätt att få ledigt från arbetet medan arbetshandledningen pågår. Tjänsteinnehavaren/arbetstagaren har för denna tid rätt till sin ordinarie/regelbundna lön samt till ersättning för resekostnader enligt § 120–130.

Arbetshandledning och utveckling av arbetslag är i strikt mening alltså inte personalutbildning (och skall därför inte finansieras med medel ur församlingens utbildningsanslag). Med tanke på uppföljningen och utvecklingen av stiftets arbetshandledning är det ändå synnerligen önskvärt att **deltagandet i arbetshandledningen antecknas i utbildningsplanen** liksom även utvecklingen av arbetslag.

Rådplägningsdagar, konferenser och studieresor

Rådplägningsdagar, konferenser och studieresor är inte personalutbildning och skall därför inte ingå i församlingens utbildningsplan (och således skall kostnaderna inte heller täckas med medel från församlingens utbildningsanslag!) Att informationen om dessa ges i det här häftet beror endast på att det förhoppningsvis underlättar församlingens och den enskilda medarbetarens planering att känna till datumen.

Innehållsförteckning

Gemensamma kurser 18

År 2009	
1. Kyrkans tro och uppgift (3 sp)	18
År 2010	
2. Att möta människor och kommunicera	19
År 2011	
3. Arbetstagare i församlingen	19

Modul I – Gudstjänstliv och musik 20

Fleråriga kurser	20
År 2009	
1 B. Kristen apologetik (2 sp)	20
År 2009	20
2 B. Andlig vägledning – källor för fördjupning och vision (2 sp)	20
År 2010	
2 C. Andlig vägledning – källor för fördjupning och vision	21
År 2009	
3 A. Vuxenkatekumenat (2 sp)	21
År 2009	
4 B. Heliga danser – Berättelser i rörelse (1 sp)	22
4 C. Heliga danser – Röst i rörelse (1 sp)	22
År 2010	
4 D. Heliga danser – Rörelsens mittpunkt och rötter	23
Ettåriga kurser 2009	24
5. Retreatledarutbildning (4 sp)	24
6. Helighet, helhet, liv. Musik och gudstjänstliv med inspiration från keltisk kristen tradition (1 sp)	25
7. Gudstjänst som kommunikation (1 sp)	26
8. Barnkörspedagogik (1 sp)	26
9. Ungdomsmusik – Nuorisomusiikki (2sp)	27
År 2010	
10. Resa till Taizé – om bön och andaktsliv	28

Modul II – Fostran 30

Fleråriga kurser	30
År 2009	
1 C. Bibeläventyret – Gamla Testamentet (2 sp)	30
År 2010	
1 D. Bibeläventyret – Nya Testamentet (2 sp)	31
År 2011	
1 E. Bibeläventyret – Gamla Testamentet (2 sp)	31

Ettåriga kurser	31
År 2009	
2. Golvbilder (1 sp)	31
3. ALPHA-konferens (1 sp)	32
4. "Med Barnet" - Hur man kan utveckla barn- och familjearbete i församlingen (2sp)	33
Kurser 2010	
5. Kurs i manlighet	34

Modul III – Diakoni och mångkulturellt arbete 35

Ettåriga kurser	35
År 2009	
1. När orden inte räcker till - andligt arbete bland äldre (2 sp)	35
2. Härskarteknik och motståndsstrategier (1 sp)	36
3. I Livingstones fotspår (2 sp)	36
4. Uppgörande av beredskapsplaner för krissituationer (1 sp)	37
År 2010	
5. Våld i nära relationer	38
6. Möte med fattigdom	38
7. Kurs i kyrkans miljödiplom	38

Modul IV – Kommunikation 39

Ettåriga kurser	39
År 2009	
1. Församlingssvenska (3 sp)	39
2. Gudstjänstprogrammet LabOra (1 sp)	40
3. Kommunikation och relationer (5 sp)	40

Modul V – Ekonomiförvaltning och fastighetsskötsel 42

Ettåriga kurser	42
År 2009	
1. Kurs i ekonomiförvaltning (2 sp)	42
2. Arbetarskyddet på arbetsplatsen (2 sp)	43
3. Att möta människor i glädje och sorg – god service i församlingen (2 sp)	43
4. Församlingsstrukturen i framtiden (1 sp)	44

Modul VI – Pastoralutbildning 46

1. Studiehelheten Kyrkans förvaltning (4 sp)	46
2. Studiehelheten Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap (4 sp)	47

Modul VII – Ledarskapsutbildning	49
Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo I)	50
1. Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap (2 sp)	50
2. Examen i ledning av församlingsarbete (exilaf) (6 sp)	50
3. Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo II) 2007–2010 (20 sp)	51
4. Högre pastoralexamen	51
5.1 Bli arbetshandledare	52
År 2010	
5.2 Att stöda arbetsgemenskaper	52
Beställningskurser	54
1. Nya vägar för hela arbetslag	54
2. Finska för församlingsanställda (3 sp)	54
3. Kommunikation och relationer (5 sp)	55
4. Kollegahandledning (2 sp)	56
5. Beställningsretreat (1 sp)	57
Retreater	58
1. Åtta dagars ignatiansk retreat (2 sp)	58
2. Introduktionsretreat – retreat inför fastan (1 sp)	58
3. Retreat riktad till vaktmästare och värdinnor (1 sp)	59
4. Retreat riktad till diakoniarbetare (1 sp)	59
Övriga fritt valbara	60
1. Ett fönster mot judendomen	60
2. Pensionstiden hägrar (1 sp)	60
3. Introduktionskurs i Mission (5 sp)	61
4. Symposium om religionsfostran i barnpedagogik (1sp)	62
Kurser som påbörjats under tidigare år	63
Modul III – Diakoni och mångkulturellt arbete	63
År 2010	
2 C. Mångfald och dialog	63
Modul VII – Ledarskapsutbildning	63
3. Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo II) 2007–2010 (20 sp)	63
5.1 Bli arbetshandledare	63
År 2010	
5.2 Att stöda arbetsgemenskaper	64
Utbildning ordnad av kyrkans utbildningscentral	65
Johtaminen ja strateginen suunnittelu	
1. Kirjo IID Esimies- ja johtamistyön valmennus	65
2. Kirjo IIB Talousjohton koulutusohjelma	65
3. Kirjo III Johtamisen erityiskoulutus	65

Jumalanpalveluselämä ja julistus	
1. Syvemälle messuun	65
2. Soiva sana -kurssien opintomatka Saksaan	65
Työnohjaus ja muu ohjaustoiminta	
1 A. Seurakuntatyön työnohjaajakoulutus	66
1 B. Seurakuntatyön työnohjaajakoulutus	66
Sielunhoito	
1. Kokemispohjaisen uniryhmäyöskentelyn kurssi	66

Att främja arbetsförmågan 67

1. Arbetshandledning	67
2. Utveckling av arbetslag	70
3. Tyhy-verksamhet	71
4. Tidigrehabilitering	71
5. Stiftgårdsdiakon på Lärkkulla	73

Rådplägningsdagar, konferenser och studieresor år 2009 75

1. Kyrkomusikdagar	75
2. Diakoniarbetarnas rådplägningsdagar	75
3. Barnarbetarnas rådplägningsdagar	75
4. Ungdomens kyrkodagar	75
5. Rådplägningsdag om Katekumenatet	76
6. Rådplägningsdagar för kyrkvaktmästare och församlingsvärdinnor	76
7. Rådplägningsdagar för kansli- och informationspersonal	76
8. Nationella rådplägningsdagar för arbetshandledare	76
9. Rådplägningsdag för konfirmandarbetet	77
10. Missiologiskt seminarium	77
11. Missionsfest	77
12. Kyrktoget 2009	77
13. Nordisk konfirmandkonferens	77
14. Rådplägningsdag för barn- och ungdomsarbetet	78
15. Kyrkoherdekonferens	78
16. Arbetsplatshandledarutbildning (2sp)	78

Kontaktuppgifter 79

Förkortningar 82

Innehållsförteckning enligt yrkeskår

Präster, lektorer

Kristen apologetik	20
Andlig vägledning	20
Retreatledarutbildning	24
Vuxenkatekumenatet	21
Heliga danser	22
Gudstjänst som kommunikation	26
Bibeläventyret – Gamla Testamentet	30
Golvbilder	31
Alpha-konferens	32
Med barnet – hur man kan utveckla barn- och familjearbetet i församlingen	33
När orden inte längre räcker till – andligt arbete bland äldre	35
Härskarteknik och motståndsstrategier	36
I Livingstones fotspår	36
Uppgörande av beredskapsplaner för krissituationer	37
Församlingssvenska	39
Gudstjänstprogrammet LabOra	40
Kommunikation och relationer	40
Kurs i ekonomiförvaltning	42
Arbetarskyddet på arbetsplatsen	43
Församlingsstrukturen i framtiden	44
Pastoralkurs: Kyrkans förvaltning	46
Pastoralkurs, KIRJO I: Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap	47
Examen i ledning av församlingsarbete	50

Kantorer

Kyrkans tro och uppgift	18
Andlig vägledning	20
Retreatledarutbildning	24
Vuxenkatekumenatet	21
Heliga danser	22
Gudstjänst som kommunikation	26
Barnkörspedagogik	26
Ungdomsmusik – nuorisomusiikki	27
Alpha-konferens	32
När orden inte längre räcker till – andligt arbete bland äldre	35
Församlingssvenska	39
Gudstjänstprogrammet LabOra	40
Kommunikation och relationer	40
Att möta människor i glädje och sorg – god service i församlingen	43
KIRJO I: Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap	50

Tjänsteinnehavare för diakonin

Kyrkans tro och uppgift	18
Andlig vägledning	20
Retreatledarutbildning	24
Vuxenkatekumenatet	21
Heliga danser	22
Gudstjänst som kommunikation	26
Alpha-konferens	32
När orden inte längre räcker till – andligt arbete bland äldre	35
Härskarteknik och motståndsstrategier	36
I Livingstones fotspår	36
Uppgörande av beredskapsplaner för krissituationer	37
Församlingssvenska	39
Kommunikation och relationer	40
KIRJO I: Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap	50

Ungdomsarbetsledare

Kyrkans tro och uppgift	18
Kristen apologetik	20
Andlig vägledning	20
Retreatledarutbildning	24
Heliga danser	22
Gudstjänst som kommunikation	26
Bibeläventyret – Gamla Testamentet	30
Golvbilder	31
Alpha-konferens	32
Med barnet – hur man kan utveckla barn- och familjearbetet i församlingen	33
Härskarteknik och motståndsstrategier	36
I Livingstones fotspår	36
Uppgörande av beredskapsplaner för krissituationer	37
Församlingssvenska	39
Gudstjänstprogrammet LabOra	40
Kommunikation och relationer	40
KIRJO I: Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap	50

Barnledare och barnarbetsledare

Kyrkans tro och uppgift	18
Andlig vägledning	20
Heliga danser	22
Bibeläventyret – Gamla Testamentet	30
Golvbilder	31
Med barnet – hur man kan utveckla barn- och familjearbetet i församlingen	33
Härskarteknik och motståndsstrategier	36
Församlingssvenska	39
Kommunikation och relationer	40

Sjukhussjälavårdare, familjerådgivare

Kyrkans tro och uppgift	18
Andlig vägledning	20
Retreatledarutbildning	24
Heliga danser	22
Alpha-konferens	32
Med barnet – hur man kan utveckla barn- och familjearbetet i församlingen	33
När orden inte längre räcker till – andligt arbete bland äldre	35
Härskarteknik och motståndsstrategier	36
Församlingssvenska	39
Kommunikation och relationer	40
KIRJO I: Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap	50

Ekonomi- och kanslipersonal, informationssekreterare

Kyrkans tro och uppgift	18
Andlig vägledning	20
Heliga danser	22
Alpha-konferens	32
Härskarteknik och motståndsstrategier	36
Uppgörande av beredskapsplaner för krissituationer	37
Församlingssvenska	39
Gudstjänstprogrammet LabOra	40
Kommunikation och relationer	40
Kurs i ekonomiförvaltning	42
Arbetarskyddet på arbetsplatsen	43
Att möta människor i glädje och sorg – god service i församlingen	43
Församlingsstrukturen i framtiden	44
Kyrkans förvaltning	46
KIRJO I: Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap	50

Servicepersonal

Kyrkans tro och uppgift	18
Andlig vägledning	20
Heliga danser	22
Härskarteknik och motståndsstrategier	36
Uppgörande av beredskapsplaner för krissituationer	37
Församlingssvenska	39
Kommunikation och relationer	40
Arbetarskyddet på arbetsplatsen	43
Att möta människor i glädje och sorg – god service i församlingen	43
KIRJO I: Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap	50

Gemensamma kurser

År 2009

1. Kyrkans tro och uppgift (3 sp)

Denna kurs är riktad till de som anställts tidigast år 2005, dock inte teologer.

Mål

Du förstärker din uppfattning om kyrkans väsen och grunduppgift. Du fördjupar och breddar ditt kunnande gällande gudstjänstlivet. Du kan strukturera ditt arbete och länka det och församlingens frivilligarbete till en helhet i kyrkans grunduppgift. Du förstår betydelsen av att sköta om det andliga livet, (t.ex. gudstjänst, retreat, bön, samtal, andlig vägledning och andlig litteratur).

Innehåll

Vi bekantar vi oss med kyrkans gudstjänstliv och det som är viktigt för arbetet inom vårt eget område (t.ex. Bibeltexter, psalmboken. Kyrkohandboken mm.). Vi fördjupar oss i valda Bibeltexter och deras användning i gudstjänstlivet (bönestunder och/eller veckomässan). Vi får kunskap om hur använda Bibeln och musiken i församlingens arbete. Vi behandlar kyrkans tro och lära samt tar upp frågeställningar som berör kyrkan som ett kristet trossamfund och samhällets utmaningar.

Resursperson

Direktor Stefan Forsén, stiftsdekan Sixten Ekstrand.

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija,
(019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkulla.net

Tid och plats

Del I 11-13.5.2009

Del II 7-9.9.2009

Kostnader

Del I KA= 160 €, K 64 €, L=60 €, T= 284 €

Del II KA= 160 €, K 64 €, L=60 €, T= 284 €

År 2010

2. Att möta människor och kommunicera

År 2011

3. Arbetstagare i församlingen

Modul I – Gudstjänstliv och musik

Fleråriga kurser

År 2009

1 B. Kristen apologetik (2 sp)

Mål

Du kan samtala om kristna grundsanningar i förhållande till andra värderingar som finns i ett pluralistiskt samhälle.

Innehåll

Vi behandlar frågan om sanning och vår möjlighet att veta vad som är sant. Vi lär oss hur man skall bemöta människor på förnufts- och trosplanet. Vi behandlar frågan om den andliga makten i förhållande till renlärighet. Vi funderar på hur kyrkan kan profilera sig i en tid då den inte är en självklar auktoritet längre.

Resurspersoner

Biskop Erik Vikström, direktor Stefan Gustavsson, utbildningschef Ulrik Sandell.

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell, (019) 275 7215, ulrik.sandell@larkulla.net

Tid och plats

30.3-1.4.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA= 180 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 304 €

År 2009

2 B. Andlig vägledning – källor för fördjupning och vision (2 sp)

Mål

Du får redskap för din individuella andliga fördjupning och tid och möjlighet till att föra andliga samtal och att reflektera över aktuella andliga frågor.

Innehåll

Under den här kursen står ditt eget liv i fokus. I en tid då så mycket är resultatintriktat är det av avgörande betydelse att slå vakt om sin

egen själ. Att granska tiden utgående från ett andligt perspektiv är möjligt endast under stillhet. Därför genomförs den här kursen med ett lugnare tempo. Kursen tar dels upp de mest grundläggande beståndsdelarna för andlig fördjupning men också aktuell tematik som berör kyrkans verksamhet i tiden.

Resurspersoner

Del I: Direktör Stefan Forsén och utbildningschef Ulrik Sandell.
Del II: Susanne Carlsson, präst i Svenska kyrkan, arbetar med andlig vägledning i England och Sverige, Stefan Forsén och Ulrik Sandell.

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell, (019) 275 7215,
ulrik.sandell@larkkulla.net

Tid och plats

Del I 20-22.4.2009, Lärkkulla
Del II 21-23.9.2009, Lärkkulla

Kostnader

Del I KA= 180 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 304 €
Del II KA= 180 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 304 €

År 2010

2 C. Andlig vägledning – källor för fördjupning och vision

Tid och plats

År 2010, Lärkkulla

År 2009

3 A. Vuxenkatekumenat (2 sp)

Mål

Du lär känna kyrkans äldsta metod att leda in vuxna människor i församlingens gemenskap. Du får personlig kontakt med entusiaster för vuxenkatekumenatet i Sverige. Du får inspiration att pröva på vuxenkatekumenatet i din egen församling.

Innehåll

Allt flera människor förlorar kontakten med sin kyrka och församling i dag. Ett stigande antal människor lämnar kyrkan och låter bli att döpa sina barn. Många av församlingarnas medlemmar står ganska

främmande för kyrkans tro. Våra samhällen blir alltmera mångkulturella och pluralistiska. Denna situation kräver en insats från kyrkans sida. Ett svar på detta rop är vuxenkatekumenatet.

Det har sina rötter djupt i kyrkans tradition. Katekumenatet är uppbyggt kring kyrkoåret och gudstjänsten. Katekumenatet ger vuxna människor möjlighet att återfinna kyrkans tro på ett sätt som tar vara på tidigare livserfarenheter. Vuxenkatekumenatet ger också en möjlighet för lekmän i församlingarna att göra en insats. Kursen genomförs på nybörjar-, -fortsättnings- och påbyggnadsnivå. Det finns sammanlagt tre olika nivåer. Under kursdagarna går dessa nivåer parallellt, så att vissa delar är gemensamma och vissa enskilt.

- 3 A1. Nybörjarnivå
- 3 A2. Fortsättningsnivå
- 3 A3. Påbyggnadsnivå

Under kursen 12-14.11.2009 arrangeras kurserna samtidigt på alla 3 nivåer. Nämn vilken nivå du anmäler dig till.

Resurspersoner

Medarbetare som inom Svenska kyrkan har erfarenhet av vuxenkatekumenatet i Sverige. Lotta Rönngren, präst i Djurö, Möja och Nämndö församling.

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell, (019) 275 7215,
ulrik.sandell@larkkulla.net

Branschsekreterare för vuxenarbete och kultur Maria Sten,
(09) 180 2544, maria.sten@evl.fi

Tid och plats

12-14.11.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA=120 €, K=64 €, L=60 €, T= 244 €

År 2009

4 B. Heliga danser – Berättelser i rörelse (1 sp)

4 C. Heliga danser – Röst i rörelse (1 sp)

Mål

Du får fördjupa dig i traditionen Heliga danser, en form av liturgisk dans som utgår från gemensam rörelse i grupp.

Innehåll

Dansen är en rit, d.v.s. en gemensam handling för menings- och sammanhangssökande, för samhörighet och andlig växt – inte för uppvisning. Heliga danser är något vi gör tillsammans och som gör något med oss. Det som sker, det sker i cirkeln: Vi tar med kroppen in i den kroppsburna andakten.

Kursen riktar sig till alla intresserade utan krav på förkunskaper. Kursen ingår i en helhet som består av fyra delar, där varje del utgörs av en veckoslutskurs. De återstående delarna är Rörelsens mittpunkt och rötter. Delkurserna ger möjlighet till fördjupning i de olika element som tillsammans bildar den grund som Heliga danser vilar på.

Del 4 B Berättelser i rörelse – vi dansar texter och berättar danser. Vi lyssnar till dansen. Vi utforskar ord – och tystnad – i cirkeln.

Del 4 C Röst i rörelse – Vi finner våra röster och gör musik med hela kroppen – rösten, händer, fötter... En hjälp för dans överallt – utomhus, i gudstjänstssammanhang, som sin egen andakt....

Resursperson

Ann-Christin Wigermo, Växjö – Lärare i Heliga danser sedan 1996

Förfrågningar

Stiftssekreterare för gudstjänstliv och musik Jan Hellberg,
040 836 2213, jan.hellberg@evl.fi

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija,
(019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkulla.net

Tid och plats

Del 4 B 16-18.1.2009, Lärkkulla

Del 4 C 9-11.10.2009, Lärkkulla

Kostnader

Del 4 B KA= 230 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 354 €

Del 4 C KA= 230 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 354 €

Materialkostnader tillkommer.

År 2010

4 D. Heliga danser – Rörelsens mittpunkt och rötter

Ettåriga kurser 2009

5. Retreatledarutbildning (4 sp)

Mål

Du blir djupare bekant med retreatens uppbyggnad och får en bild av retreatens plats i kyrkans böneliv samt förstår den pedagogik som retreaten vilar på. Du får även träning i att själv bygga upp och leda retreat.

Innehåll

Den här utbildningen riktar sig till dig som har retreatserfarenhet och är förtrogen med kyrkans böneliv. Det är en fördel att ha genomgått en grundläggande utbildning i själavård eller andlig vägledning. Utbildningen av retreatledare tar fasta på den teoretiska kunskapen såväl som den praktiska övningen. Under tre närstudieperioder får du lära dig mera ingående om retreatens olika delar, deras syfte och innehåll. Tidebönerna och deras musik intar en viktig plats i utbildningen liksom meditationerna och vägledningarna. Du får praktisk övning i att utforma bibelmeditationer och vägledningar. Närstudieperioderna är utformade så att de inleds med några dagar av resursföreläsningar, färdighetsövningar, samtal. Halvvägs igenom studieperioden går gruppen in i tystnad, i retreat.

Resurspersoner

Direktor Stefan Forsén, retreatvärd Åsa Westerlund och Snoans huskaplan Elsa Tenhonen.

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell,
(019) 275 7215, ulrik.sandell@larkkulla.net

Tid och plats

Del I 2-6.3.2009

Del II 5-9.10.2009

Del III 16-18.11.2009

Retreatgården Snoan

Kostnader

Del I KA= 200 €, K= 100 €, L = 100 €, T = 400 €

Del II KA= 200 €, K= 100 €, L = 100 €, T = 400 €

Del III KA= 100 €, K= 50 €, L = 50 €, T = 200 €

6. Helighet, helhet, liv. Musik och gudstjänstliv med inspiration från keltisk kristen tradition (1 sp)

Mål

Du lär känna den rika musik- och gudstjänsttradition som har vuxit fram bland kristna som låtit sig inspireras av keltisk andlighet. Du får material och vägledning till nytta för arbetet i din församling.

Innehåll

Kursen utgör en praktisk och handgriplig introduktion till den musik och det gudstjänstliv som vuxit fram inom Iona community, som verkar både på den skotska ön Iona och på det skotska fastlandet. Såväl inom kommuniteten som i de församlingar som verkar i dess anda betonas sambandet mellan gudstjänstlivet och ett kristet liv med socialt ansvarstagande i vardagen. Inom Iona-rörelsen är också musikutövandet och dess tillämpning i gudstjänstlivet oupplösligt sammanbundna. Sångerna är lättillgängliga, ibland korta och meditativt upprepande, och liturgiskt mycket användbara. Vi sjunger, spelar, stillar oss till andakt och firar gudstjänst. Kursspråket är engelska, men en stor del av sångerna och Gudstjänstmaterialet finns att få i svensk översättning.

Resurspersoner

John L. Bell, skotsk präst och musiker, som mer än någon annan har utvecklat musikutövandet och dess tillämpning i gudstjänstlivet inom Iona community. Leif Nahnfeldt, svensk präst och musiker, som har riklig erfarenhet av att förmedla Iona-traditionen och dess musik vidare inom Svenska kyrkan.

Förfrågningar

Stiftssekretare för gudstjänstliv och musik Jan Hellberg, 040 836 2213, jan.hellberg@evl.fi

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija, (019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkkulla.net

Tid och plats

6-8.3 2009, Vasa svenska församlings församlingssal och Trefaldighetskyrkan i Vasa (inkvartering på Evangeliska Folkhögskolan i Vasa)

Kostnader

KA= 230 €, K= 64 €, L= 55 €, T= 349 €

I logipriset ingår frukost (dubbelrum), enkelrum samt frukost 100 €

7. Gudstjänst som kommunikation (1 sp)

Mål

Du gör en djupare reflektion över ditt personliga förhållande till gudstjänsten. Du får instrument att utveckla en helhetssyn på gudstjänsten där musik, liturgi och predikan samverkar. Du utvecklar din skicklighet i att ge ett tydligt budskap, såväl innehållsmässigt som i ditt framförande.

Innehåll

Vi betraktar gudstjänsten ur familjens perspektiv och ser på gudstjänsten ur ett pastoralt, teologiskt och sociologiskt perspektiv. Vi kommer att arbeta med behandlingen av ordet och också hur vi använder vår röst. Då du anmäler dig till kursen ser vi gärna att du meddelar om du är präst, annan medarbetare, frivilligarbetare inom kyrkan eller medverkande i andaktsprogram inom radio/TV.

Resurspersoner

Direktor Robert Lemberg, skådespelare Mats Holmqvist, terapeut Pauliina Holmqvist, ledande branchsekreterare Lucas Snellman.

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell, (019) 275 7215, ulrik.sandell@larkulla.net

Tid och plats

21-23.1.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA= 200 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 324 €

8. Barnkörspedagogik (1 sp)

Mål

Du får befästa och utöka dina kunskaper och färdigheter inom barnkörspedagogik, och får inspiration till ett mångsidigt och långsiktigt arbete med barnkörer.

Innehåll

Mångsidig barnkörsrepertoar (med andliga texter och andra texter), pedagogik för olika åldrar och inom olika musikstilar, barnröstens tonbildning och utveckling, barnkörens organisation. Kursmaterial : Barn och Sång av Gunnel Fagius.

Resursperson

Karin Bäckström, organist och körledare i Adolf Fredriks församling, Stockholm.

Förfrågningar

Stiftssekreterare för gudstjänstliv och musik Jan Hellberg,
040 836 2213, jan.hellberg@evl.fi

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija,
(019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkulla.net

Tid och plats

26-30.6.2009, Svenska Österbottens Folkhögskola-Folkakademi, Yttermark. Kursen sker som ett samarbete med Wegelius-Institutets sommarkurs 2009.

Kostnader

KA = 200 €, K = 70 €, L = 80 €, T = 350 €

9. Ungdomsmusik – Nuorisomusiikki (2sp)

Mål

Du får verktyg till att utveckla ditt kunnande inom kyrklig ungdomsmusik och din användning av ungdomsmusik i församlingsarbetet. Du får praktiska erfarenheter inom kursens olika delområden.

Innehåll

Handledt bandspel i olika grupper enligt deltagarnas nivå. Instrumentanvändning inklusive rytminstrument, ljudåtergivning, fritt ackompanjemang på piano, arrangering, aktuellt material.

Resurspersoner

Mus.Mag. Pekka Nyman, Ped.Mag. Petter Näse, Mus.Mag. Mikko Sepponen, Mus.Mag. Antti Vuori, Mus. Mag, musiksekreterare Ulla Tuovinen, Mus. Mag, stiftssekreterare Jan Hellberg.

Förfrågningar

Stiftssekreterare för gudstjänstliv och musik Jan Hellberg,
040 836 2213, jan.hellberg@evl.fi

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija, (019) 275 7220,
madeleine.wendelin-heija@larkulla.net

Tid och plats

Del I 18-20.5.2009, Lärkkulla

Del II 17-20.8.2009, Lärkkulla

Kursen är tvåspråkig och sker som ett samarbete med Kyrkans enhet för gudstjänstliv och musik (KJM).

Kostnader

Del I KA= 200 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 324 €

Del II KA= 240 €, K= 90 €, L= 90 €, T= 420 €

År 2010

10. Resa till Taizé – om bön och andaktsliv

Mål

Du stannar upp och reflekterar över ditt liv. Du upptäcker källorna till vår tro och hur vi kan fortsätta växa i tron. Du samtalar om livet med andra människor från olika länder. Du mottar frid i ditt innersta genom bönen, sången och tystnaden. Du får ny kraft att gå vidare i ditt liv. Du lär dig hur vi kan arbeta för försoning, fred och rättvisa.

Innehåll

Resa till klostret i Taizé, strax norr om Lyon i södra Frankrike. Där finns ett ekumeniskt och internationellt brödraskap sedan 60 år. Bröderna, som blir medlemmar för hela livet, lever i andlig och materiell egendoms gemenskap, i celibat och har en enkel levnadsstandard. Idag finns det ett hundratal medlemmar från mer än 25 olika länder, som är katoliker eller tillhör olika evangeliska kyrkor. I hjärtat av vardagslivet i Taizé ligger den gemensamma bönen. Sedan slutet av 50-talet kommer det tusentals unga vuxna varje år från många olika länder och världsdelar till Taizé för att delta i bönen och i de möten som ordnas. Kursen riktar sig särskilt till de som arbetar med ungdomar. Vi inleder med att lära oss mer om Taizé innan vi reser.

Reseledare

Utbildningschef Ulrik Sandell

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell, (019) 275 7215,
ulrik.sandell@larkulla.net

Tid och plats

2010, Lärkkulla
Resan till Taizé, Oktober 2010

Kostnader

Del I KA= 100 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 224 €
Del II KA= 500 €, resekostnader c. 1000 €.

Modul II – Fostran

Fleråriga kurser

År 2009

1 C. Bibeläventyret – Gamla Testamentet (2 sp)

Mål

- Du kan skapa förtroende för Bibeln hos barn i skolan.
- Du kan hjälpa lärarna att undervisa i Gamla Testamentet.
- Du kan hjälpa församlingen att skapa goda relationer till skolan.
- Du utvecklas och har redskap att arbeta med barn i åldern 10–12 år.

Innehåll

Bibeläventyret är framtaget för att på ett enkelt och roligt sätt ge eleverna i skolan en grundläggande bibelkunskap samtidigt som de får en uppfattning om geografin och kronologin. Vi ger dig en verktygslåda med bland annat drama, trolleri, rap och visuella symboler och ger handledning för att du skall kunna berätta dig igenom hela Gamla Testamentets historia. Berättelserna binds ihop av nyckelord och rörelser och du tar med eleverna hela vägen från skapelsens början fram till Jesu födelse.

Utbildningen innehåller både undervisning och praktiska övningar.

Efter genomgången och godkänd kurs i Bibeläventyret – Gamla Testamentet kan du gå en fortsättningskurs i Nya Testamentet.

Resurspersoner

Jonas Magnusson, pastor, projektledare för Bibeläventyret, anställd av Svenska Bibelsällskapet, Sverige.

Förfrågningar

Kursinnehållet

Branschsekreterare för undervisningsfrågor Helena Sandberg,
(09) 1802 551, helena.sandberg@evl.fi

Praktiska frågor

Heidi Holm (Evangeliska folkhögskolan i Österbotten), (06) 318 2672, heidi@efo.fi

Tid och plats

2-5.3.2009, Evangeliska folkhögskolan i Österbotten, Vasa

Kostnader

KA= 295 €, K= 85 €, L= 60 €, T= 440 €

År 2010

1 D. Bibeläventyret – Nya Testamentet (2 sp)

Man måste ha deltagit i kursen Bibeläventyret GT för att få delta i Bibeläventyret NT

Förfrågningar

Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby, (06) 788 9400,
kurskansli@krfolk.nu

Tid och plats

Våren 2010, Lärkkulla

År 2011

1 E. Bibeläventyret – Gamla Testamentet (2 sp)

Tid och plats

Våren 2011, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Ettåriga kurser

År 2009

2. Golvbilder (1 sp)

Mål

Du kan med alla sinnen förundras över och leva dig in i Bibelns berättelser. Du kan bygga upp och använda golvbilder i andakter, samlingar och undervisning i olika typer av barn- och ungdoms- och konfirmandgrupper.

Innehåll

Metoden är hämtad från Tyskland och kallas RRP-metoden. Den går ut på att sätta in bibelberättelser i en vanlig människas erfarenhet och vardag. En variant av metoden används i boken *Gestalta från mitten* men med golvbilder jobbar man gemensamt med stora bilder och symboler. Man använder sig av alla sinnen, av rörelser, av musik och berättelser och man uttrycker sig visuellt. När berättelsen framskrider bygger man tillsammans bilden på golvet av olika material såsom tyg, rep, pärlor, stenar, ljus och annat plockmaterial. Bilderna man bygger upp uttrycker inte bara de berättelser man berättar utan också de upplevelser deltagarna i gruppen har. Kursen omfattar metodundervisning samt praktisk tillverkning av en golvbild.

Resurspersoner

Lektor, prost Pirjo-Liisa Kolehmainen, branschsekreterare för barn och familj, Ann-Mari Holländer.

Förfrågningar

Vuxenutbildningsledare Marianne Asplund, (06) 788 9413, kurskansli@krfolk.nu

Tid och plats

23-25.9.2009, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Kostnader

KA= 190 €, K= 60 €, L= 50 €, T= 300 €

3. ALPHA-konferens (1 sp)

Mål

Du har de kunskaper och insikter som behövs för att använda Alpha-kursen i församlingen.

Innehåll

Vi behandlar följande ämnen:

- hur man startar en Alpha-kurs
- hur man väljer och utbildar sitt alphaledarteam
- arbetet i smågrupper
- hur man gör det bästa av sin befintliga Alpha-kurs,
- hur man tar hand om kursdeltagarna under och efter kursen
- hur man kan rekryterat nya deltagare till sin kurs
- hur man integrerar Alpha i församlingen.

Kursen riktar sig till den som vill starta en Alpha-kurs, vill träna och inspirera sitt ledarteam och utveckla sin Alpha-kurs. Erfarenheten visar att utbytet av konferensen blir störst när man kommer flera personer, anställda som lekmän från samma församling.

Resurspersoner

Alpharådgivarna Boris Salo, Vivian Salo, Sue Haraldson, Helena Lintinen.

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell, (019) 275 7215,
ulrik.sandell@larkkulla.net

Tid och plats

13-14.3.2009, Lärkkulla.

Kostnader

KA = 150 €, K = 38 €, L = 30 €, T = 218 €

4. "Med Barnet" - Hur man kan utveckla barn- och familjearbete i församlingen (2sp)

Mål

Du kan utvärdera och utveckla barn- och familjearbetet som helhet i den egna verksamhetsmiljön. Du kan förverkliga dopundervisningen i församlingen så att du möter barns andlighet, svarar på barnens och familjernas behov och finner nya möjligheter för barn och familjer att möta Gud.

Innehåll

Kursen riktas till barnledare, barnarbetsledare, teologer och övriga som är ansvariga för församlingens barn- och familjearbete. Kursen lämpar sig för både nyanställda och personal med lång erfarenhet av barnarbete. Vi behandlar både teologiska och pedagogiska utgångspunkter för kyrkans barn- och familjearbete. Vi kartlägger barn- och familjearbetets nuläge, d.v.s. omfattning, innehåll, kvalitet och verksamhetsmiljö. Vi gör upp en vision och en plan med sikte på en sådan framtid som du vill arbeta för i din församlings barn- och ungdomsarbete.

Resurspersoner

TD, lektor Mårten Björkgren, branschsekreterare för barn och familj, Ann-Mari Holländer.

Förfrågningar

Vuxenutbildningsledare Marianne Asplund, (06) 788 9413,
kurskansli@krfolk.nu

Tid och plats

9-11.3.2009, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Kostnader

KA = 150 €, K = 60 €, L = 50 €, T = 260 €

Kurser 2010

5. Kurs i manlighet

Tid och plats

Våren 2010, Lärkkulla

Modul III – Diakoni och mångkulturellt arbete

Ettåriga kurser

År 2009

1. När orden inte räcker till - andligt arbete bland äldre (2 sp)

Mål

Du lär dig mer om äldres sjukdomar (demens, afasi, depression, ångest), syn- och/eller hörselskada, missbruk och annat som hindrar kommunikationen. Du får mer kunskap om de vanligaste symtomen och hur kommunikationen kan förbättras. Du lär dig hur man kan förmedla tro och tröst när det inte finns något gemensamt språk samt hur man praktiskt ska gå till väga i andaktssituationer eller vid enskilda samtal.

Innehåll

I kyrkans teser om äldrearbete står det att den andliga omvårdnaden ska stöda de äldre att hitta möjligheten till nåd och försoning och till delaktighet i Ordet och sakramenten. Men i dag är det svårt att komma till ett äldreboende och hålla en traditionell ordandakt eller nattvard, eftersom många boende är i dålig kondition och har mist språket. På kursen identifierar vi hinder för gemenskap, såsom sjukdom eller brister i lokalen. Vi tar upp praktiska tillämpningar vid nattvard och enskilda samtal och ger enkla tips. Vi för också en teologisk och etisk reflektion om människovärdet i alla skeden och funderar på vilken roll och betydelse kyrkans arbetare har i förhållande till vårdarna och anhöriga. Kursen passar för präster, kantorer och diakoniarbetare.

Resurspersoner

Omsorgspräst Nalle Öhman, diakonissan Irina Lemberg, koordinatör Therese Kronqvist (Folkhälsan), geriatriker.

Förfrågningar

Ledande branschsekreterare Pia Kummel-Myrskog (09) 180 2559, pia.kummel-myrskog@evl.fi

Tid och plats

Del I 23-25.9.2009, Lärkkulla

Del II 11-13.3.2010, Lärkkulla

Kostnader

Del I KA= 170 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 294 €

Del II KA= 180 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 304 €

2. Härskarteknik och motståndsstrategier (1 sp)

Mål

Du lär känna igen härskarteknikerna för att motverka känslan att felet ligger hos dig själv, för att reducera effekterna av teknikerna och för att få verktyg att bryta härskartekniksituationer. Vi funderar också konstruktivt hur vi främjar en positivsamarbetsmiljö.

Innehåll

Den centrala delen utgör arbete kring de härskartekniker sociologen Berit Ås identifierade på 1970-talet och som andra sedan byggt vidare på:

1. Osynliggörande
2. Förlöjligande
3. Undanhållande av information
4. Dubbel bestraffning
5. Påförande av skuld och skam

Vi tar också upp motstrategier och bekräftartekniker.

Resursperson

TM Malena Björkgren

Förfrågningar

Ledande branschsekreterare Pia Kummel-Myrskog, (09) 180 2559, pia.kummel-myrskog@evl.fi

Tid och plats

22-24.4.2009, KCSA

Kostnader

KA= 110 €, K= 35 € innehåller endast luncher (2 dagar) och kaffe (alla dagar). Logi ingår inte, utan var och en ordnar med login själv.

3. I Livingstones fotspår (2 sp)

Mål

Du blir bekant med missionens historia och dess återverkningar.

Du förstår växelverkan mellan kultur och kyrkligt liv.

Du fördjupar och breddar kunskapen om mission och mellankyrkligt samarbete.

Du blir bekant med kyrkolivet i Afrika.

Du skapar nätverk och kontakter till afrikanska församlingsarbetare.

Målgrupp

Församlingsanställda och församlingarnas missionsansvariga.

Innehåll

- Missionshistoria
- Afrikansk historia och identitet (kolonisation, slaveri, samhällsutveckling m.m.)
- Afrikansk samhällskunskap (religion, samhällsstruktur, globalisering, kulturliv, geografi m.m.)
- Kyrkligt liv i Afrika och afrikansk teologi
- Växelverkan mellan kyrka, kultur och samhälle

Resurspersoner

Stiftssekreterare Jan Hellberg, TD Kim Groop och TD Mika Vähäkangas.

Tid och plats

Del I 20-22.4.2009, Lärkkulla

Del II resa till Malawi och Tanzania veckorna 41-42 år 2009

Kostnader

Del I KA= 150 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 274 €

Del II Resans pris är ca 3100 €. I priset ingår flygresor Helsingfors-Lilongwe och Dar es Salaam-Helsingfors, transporter i Malawi och Tanzania, kost och enkel logi, visum till Tanzania, guidning och inträdesavgifter. För resorna i Malawi ansvarar Finlands Resebyrå, medan JM Tours sköter transportererna i Tanzania.

Förfrågningar

Missionssekreterare Marika Björkgren-Thylin, (09) 129 7265, marika.bjorkgren-thylin@mission.fi

4. Uppgörande av beredskapsplaner för krissituationer (1 sp)

Mål

Du kan påbörja processen gällande din församlings eller samfällighets beredskapsplan för krissituationer.

Innehåll

Du får anvisningar, stöd och hjälp med att lägga upp planeringsarbetet för församlingens beredskapsplan. Vi går igenom de viktigaste myndighetspåbuden gällande beredskapsplaner samt tar upp möjliga samarbetspartners roller i förhållande till församlingen.

Myndigheterna förväntar sig att församlingarna har en plan för hur de sköter sina uppgifter vid kriser. Du får möjlighet att spegla lokala lösningar i ett bredare sammanhang på kursen. Det är till fördel om flera från samma enhet kan delta. Det är också möjligt att olika representanter för en enhet deltar i olika delar av kursen.

Resurspersoner

Planerare Kerttuli Visuri, stiftssekreterare Tua Sandell, brandchef Jari Sopen-Luoma, ledande branschsekreterare Lucas Snellman.

Förfrågningar

Stiftssekreterare Tua Sandell, 040 769 5898, tua.sandell@evl.fi

Tid och plats

22-24.4.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA= 180 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 304 €

År 2010

5. Våld i nära relationer

6. Möte med fattigdom

Mål

Du möter fattiga i ett annat land. Du möter dina egna fördomar och samtidigt din egen hjälplöshet. Tillsammans med gruppen får du fundera kring frågan om ansvar, ojämlikhet och livsstil. Du får tid och utrymme att fördjupa din kristna tro.

Innehåll

Kursen ordnas som en tio dagars resa till Egypten. Besök i slumområden och fattiga byar varvas med tid för stillhet och reflektion på ett kloster. Du bekantar dig med den koptiska kyrkan samt med ett kristet biståndsarbete i Egypten.

7. Kurs i kyrkans miljödiplom

Modul IV – Kommunikation

Ettåriga kurser

År 2009

1. Församlingssvenska (3 sp)

Mål

Du lär dig använda svenska i arbetet och på fritiden.

Innehåll

Vi arrangerar en intensiv språkvecka då du har goda förutsättningar att förbättra din svenska såväl i tal som i skrift. Vi är erfarna vuxenutbildare som vet vad du behöver och som vet hur vi ska gå till väga för att du ska få en optimal vecka hos oss. På menyn finns föreläsningar, lektioner, grupparbeten, diskussionsövningar och självständigt arbete. I kursen ingår övningar i mötesteknik. Du har hoppat i ett riktigt språkbad då du kommit till Lärkkulla, eftersom stiftsgården såväl som staden Karis är svenskspråkig. Du får också prata svenska på din fritid. Vi ser till att förbättra din språkriktighet och att utöka ditt ordförråd. Förstås ingår också en rejäl dos av specialterminologi. Allt ovan nämnt gör att du får ett bättre självförtroende i svenska språket och att du därigenom kan klara dina arbetsuppgifter bättre. Observera att kursen inte är för nybörjare! Vi vill att du avlagt studentexamen eller att du har en yrkesexamen där studier i svenska har ingått.

Resurspersoner

HuK Juhani Jäntti

TM Madeleine Wendelin-Heija

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija,

(019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkulla.net

Tid och plats

11-14.5.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA= 180 €, K= 90 €, L= 90 €, T= 360 €

2. Gudstjänstprogrammet LabOra (1 sp)

Mål

Du har tillräckliga kunskaper och färdigheter i gudstjänstprogrammet LabOra för att kunna använda det mångsidigt i församlingen.

Innehåll

Genomgång av programmets möjligheter, grundlig träning av de centrala funktionerna (detaljplanering, framställning av agenda, användning av resurser m.m.) samt tips på funktioner och möjligheter som underlättar det regelbundna arbetet med gudstjänsten. I kurshelheten ingår som uppgift att planera och hålla en gudstjänst i hemförsamlingen med hjälp av LabOra.

Resursperson

Kyrkoherde Johan Westerlund

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija, (019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkkulla.net

Plats och tid

19-21.1.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA= 180 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 304 €

3. Kommunikation och relationer (5 sp)

Mål

Du blir bättre på att kommunicera, lösa problem och konflikter i såväl arbetsliv som privatliv. Du lär dig bemöta andra på ett öppet, ärligt och icke aggressivt sätt och får instrument att möta kritik och motstånd.

Innehåll

Många lever under en ständig press att orka och hinna med allt flera uppgifter samtidigt som arbetsuppgifternas karaktär blir allt mera krävande. Att ständigt möta människor är emotionellt påfrestande, arbetsbördan sliter på relationer och vice versa och kvaliteten på arbetsprestationerna försämras. Att kunna kommunicera är en av nycklarna till välmåga och till goda relationer såväl på det personliga som på det professionella planet. En god kommunikationsförmåga stärker självkänslan. Denna kurs bygger på Effectiviness Training, utvecklad av den amerikanske psykologen Thomas Gordon.

Utbildningen omfattar både praktiska och teoretiska moment.

Resursperson

Direktor Stefan Forsén

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija,
(019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkulla.net

Tid och plats

Del I 27.4-29.4.2009, Lärkkulla

Del II 19.10-22.10.2009, Lärkkulla

Kostnader

Del I KA= 170 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 294 €

Del II KA= 180 €, K= 90 €, L= 90 €, T= 360 €

Fler kurser i kommunikation under rubriken Beställningskurser.

Modul V

– Ekonomiförvaltning och fastighetsskötsel

Ettåriga kurser

År 2009

1. Kurs i ekonomiförvaltning (2 sp)

Mål

Du fördjupar dig i aktuella frågor inom församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas ekonomiförvaltning.

Innehåll

- ansvarsfull placering
- god förvaltningssed
- arkiv
- aktuellt kring sammanslagningar
- ledarskap bl.a. utvecklingssamtal
- ekonomistatistiken
- kulturarvet
- andra aktuella frågor

Målgrupp

Ekonomichefer, kyrkoekonomier och kyrkoherdar

Resurspersoner

Projektchef Magdalena Lönnroth, jurist Timo von Boehm, Client Executive Martin von Schoultz, notarie Clas Abrahamsson, kaplan Bo-Göran Åstrand .

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija,
(019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkulla.net

Tid och plats

2-4.2.2009, Lärkkulla

KA= 280 €, K= 64 €, L=60 €, T= 404 €

2. Arbetarskyddet på arbetsplatsen (2 sp)

Mål

Du får ökad kunskap i frågor som gäller arbetarskydd och hur man orkar i sitt arbete, med speciell betoning på församlingsarbete. Kursen riktas till arbetarskyddschefer, arbetarskyddsfullmäktige, arbetsmiljökommissioner och övriga som är involverade i eller intresserade av arbetarskyddsfrågor.

Innehåll

Kursen behandlar arbetarskyddsfrågor på ett konkret och praktiskt plan. Hur kan arbetarskyddet fungera i praktiken i församlingar och samfälligheter? Vad skall arbetarskyddsfullmäktige göra? Vilka är arbetarskyddschefens uppgifter? Vilken är arbetsmiljökommissionens roll? Vilken är förmannens roll? Hur kan arbetarskyddet på olika sätt stöda personalen? Vilka erfarenheter har man i församlingar och samfälligheter när det gäller arbetarskyddet i praktiken? Kursen omfattar närstudier, litteraturläsning och eget arbete.

Resurspersoner

Arbetarskyddschef Marina Tolonen, fastighetschef, arbetarskyddschef Daniel Wikström, kanslist, arbetarskyddsfullmäktige Helena Joskitt, överinspektör Nina Holm, byråchef, arbetarskyddschef Leif-Johan Höckert.

Förfrågningar

Vuxenutbildningsledare Marianne Asplund, (06) 788 9413, kurskansli@krfolk.nu

Tid och plats

30.9-2.10.2009, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Kostnader

KA = 150 €, K = 60 €, L = 50 €, T = 260 €

3. Att möta människor i glädje och sorg – god service i församlingen (2 sp)

Fortbildning för kanslipersonal och personal inom fastighets- och kyrkobetjäning (kyrkvaktmästar, värdinnor m.fl.). Kursen innehåller både gemensamma och yrkesgruppspecifika arbetspass.

Mål

Du får en ökad förståelse för hur man möter människor i glädje och sorg. Du får en ökad beredskap att ge god service till församlingens medlemmar i olika livsskedet. Du stärker din yrkesidentitet och ökar din beredskap att hantera förändringar på arbetsplatsen och i arbetsbilden.

Innehåll

- Att möta människor i olika livssituationer, empatiskt och professionellt.
- Människomöten och god service i församlingen.
- Betydelsen av en stark yrkesidentitet och en klart utformad yrkesroll.
- Att hantera förändringar på arbetsplatsen och i arbetsuppgifterna.

Resurspersoner

FM, arbetshandledare Anne-Charlotte Kjerulf

Förfrågningar

Vuxenutbildningsledare Marianne Asplund, (06) 788 9413, kurskansli@krfolk.nu

Tid och plats

31.8-2.9.2009, Kristliga folkhögskolan i Nykarleby

Kostnader

KA = 150 €, K = 60 €, L = 50 €, T = 260 €

4. Församlingsstrukturen i framtiden (1 sp)

Mål

Du får kunskap om församlingarnas möjligheter att påverka församlingsstrukturerna i framtiden samt kunskap om vilka aspekter som är viktiga i en situation då strukturuomvandling är aktuell.

Innehåll

Under kursen behandlar vi frågor som berör kommande riktlinjer för kommunerna samt därmed församlingarna. Vi får kunskap om ny lagstiftning som påverkar församlingarna direkt eller indirekt. Vi ser på församlingarnas situation utgående från Borgå stifts perspektiv.

Resurspersoner

Minister Stefan Wallin, direktor Stefan Forsén,
notarie Clas Abrahamsson.

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell, (019) 275 7215,
ulrik.sandell@larkulla.net

Tid och plats

25-27.3.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA = 200 €, K = 64 €, L = 60 €, T = 324 €

Modul VI – Pastoralutbildning

Närmare uppgifter om pastorexamen och hur man avlägger den står att finna i KO 6:18-20 och KFS 80 samt i domkapitlets cirkulär nr 869.

Tentamenstillfälle anordnas två gånger per termin. Datum anges i domkapitlets cirkulär ungefär ett halvt år tidigare. Där kan man också läsa vilka av domkapitlets medlemmar som ansvarar för de olika ämnena. Examensfodringarna och annan information finns också angivna på domkapitlets webbplats <http://borgastift.evl.fi> Enligt det gällande systemet för avläggande av pastorexamen skall man genomgå en introduktion i församlingsarbetet innan man kan börja avlägga pastorexamen. Introduktionen räcker 6–8 månader. Efter att man erhållit intyg över introduktionen kan man påbörja planeringen av pastoralutbildningen tillsammans med stiftsdekanen, som även ger närmare information om pastorexamen.

Följande studiehelheter är planerade att innehålla en närstudieperiod:

- 2010: gudstjänstlivet (vår), bibeln, tolkning och förkunnelse (höst)
- 2011: själavård (vår), församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap (höst)
- 2012: kyrkans bekännelse (vår), kristen fostran (höst)
- 2013: kyrkans förvaltning (vår), församlingens som arbetslag och arbetsgemenskap (höst)

1. Studiehelheten Kyrkans förvaltning (4 sp)

Mål

Studeranden

- förstår kyrkolagstiftningens begrepp och innehåll (kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan) samt övrig lagstiftning som berör kyrkan.
- känner kyrkans administration omfattande kyrkans gemensamma administration, stiftsförvaltningen och prosteriförvaltningen samt församlingsförvaltningen med kyrkliga samfälligheter och församlingar
- känner Kyrkans tjänste- och arbetskollektivavtalssystem samt till detsamma hörande rekommendationer

Innehåll

- fördjupning i kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan

- fördjupning i församlingens, stiftets och kyrkans förvaltning på olika nivåer
- fördjupning i beredning av ärenden och i beslutsprocessen i församlingen
- behärskande av mötesteknik

Resurspersoner

Stiftsdekan Sixten Ekstrand, lagfarna assessorn Kasten Österholm, direktor Stefan Forsén, utbildningschef Ulrik Sandell.

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell, (019) 275 7215, ulrik.sandell@larkkulla.net

Tid och plats

9-13.3.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA= 230 €, K= 117 €, L= 120 €, T= 467 €

2. Studiehelheten Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap (4 sp)

Mål

Studeranden

- förstår församlingens karaktär av arbetslag och arbetsgemenskap
- utvecklar som medlem av arbetslaget sin förmåga till kommunikation och växelverkan
- lär sig leda sig själv och sitt arbete
- inser personalvårdens och arbetshandledningens betydelse

Innehåll

- församlingen kan vara en öppen gemenskap om den har arbetslagets visioner och strategier som utgångspunkt, dock i växelverkan med den verksamhetsmiljö församlingen verkar i
- grundprinciperna för ett fungerande arbetslag
- grupprocesser att leda ett verksamhetsområde
- olika dimensioner i ledarskap, bland annat olika slag av ledarskap samt pastoralt ledarskap
- verksamhets- och ekonomiplanen

Resurspersoner

Stiftsdekan Sixten Ekstrand, direktor Stefan Forsén, utbildningspla-

nerare Madeleine Wendelin-Heija.

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija,
(019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkkulla.net

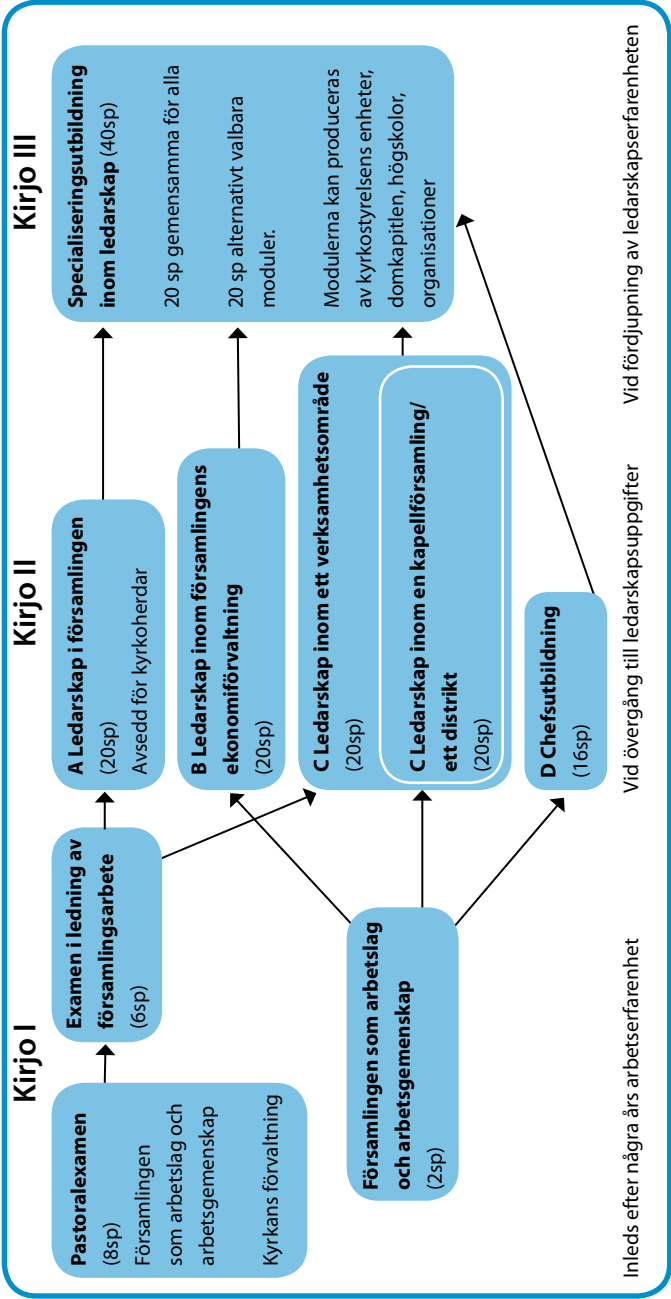
Tid och plats

26-30.10.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA= 230 €, K= 117 €, L= 120 €, T= 467 €

Kyrkans ledarskapsutbildning (KIRJO) 2005

Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo I)

Deltagande i Kirjo I är en förutsättning för att få delta i Kirjo II.

Blocket Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap är en klusterkurs med studiehelheten inom pastoralutbildningen med samma namn. Detta block i Kirjo I är avsett för dem som inte är präster. Den som inte är präst avlägger Kirjo I genom att avlägga enbart kursen Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap.

1. Församlingen som arbetslag och arbetsgemenskap (2 sp)

Mål

Studeranden förstår församlingens karaktär av arbetslag och arbetsgemenskap, utvecklar som medlem av arbetslaget sin förmåga till kommunikation och växelverkan, lär sig leda sig själv och sitt arbete samt inser personalvårdens och arbetshandledningens betydelse.

Innehåll

Församlingen kan vara en öppen gemenskap om den har arbetslagets visioner och strategier som utgångspunkt, dock i växelverkan med den verksamhetsmiljö församlingen verkar i, grundprinciperna för ett fungerande arbetslag, grupprocesser att leda ett verksamhetsområde, olika dimensioner i ledarskap, bland annat olika slag av ledarskap samt pastoralt ledarskap och verksamhets- och ekonomiplanen.

Resurspersoner

Stiftsdekan Sixten Ekstrand

Direktor Stefan Forsén

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija,

(019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkkulla.net

Tid och plats

26-29.10.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA= 200 €, K= 90 €, L= 90 €, T= 380 €

2. Examen i ledning av församlingsarbete (exilaf) (6 sp)

För den som söker en kyrkoherdetjänst krävs förutom pastoralexamen även examen i ledning av församlingsarbete, dock sålunda att den som redan innehar en ordinarie kyrkoherdetjänst inte behöver avlägga denna examen.

Examen består av en tudelad studiehelhet som omfattar 6 sp. För att få avlägga denna examen krävs att man har avlagt pastoralexamen med minst vitsordet cum laude approbatur, dvs. med minst 15/20 poäng. Biskopsmötets beslut gällande examen i ledning av församlingsarbete ingår i Kyrkans lagstiftning III som KSF 77 och övriga uppgifter i domkapitlets cirkulär 861. Denna kurs arrangeras i mån av möjlighet vartannat år. Nästa kurs planeras till år 2010.

Stiftsdekanen fungerar som koordinator för denna examen. Den som önskar avlägga denna examen bör därför kontakta stiftsdekan Sixten Ekstrand, (019) 529 7715 eller e-post sixten.ekstrand@evl.fi och skicka en fritt formulerad ansökan till honom under adress: PB 30, 06101 Borgå.

3. Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo II) 2007–2010 (20 sp)

Utbildningsledare

Direktor Stefan Forsén

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija, (019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkkulla.net

Tid och plats

Del III 12-14.1.2009, Lärkkulla

Del IV 23-25.11.2009, Lärkkulla

Del V 11-15.1. 2010, Lärkkulla

Kostnader

Del III KA= 240 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 364 €

Del IV KA= 240 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 364 €

4. Högre pastoralexamen

För den som avser att avlägga högre pastoralexamen hänvisas till biskopsmötets beslut som ingår i KFS 106 och som trätt i kraft 1.1.2008 samt till domkapitlets tillämpningsdirektiv, <http://borgastift.evl.fi>

Den som innan detta beslut träder i kraft har fått rätt att avlägga högre pastoralexamen har rätt att före utgången av 2010 avlägga högre pastoralexamen i dess helhet i enlighet med biskopsmötets tidigare beslut som ingår i KFS 55. Om den som skall avlägga examen enligt KFS 55 inte senast den 31 december 2010 har slutfört studierna, skall han eller hon hos domkapitlet ansöka om studierätt enligt KFS 106. Tidigare prestationer för högre pastoralexamen kan därvid i tillämpliga delar räknas till godo som en del av den

nya personliga studieplanen. Det är att rekommendera att den som önskar avlägga högre pastoralexamen enligt den nya modellen först skall avlägga Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo II). Stiftsdekanen fungerar som koordinator för högre pastoralexamen.

Den som önskar avlägga denna examen bör därför kontakta stiftsdekan Sixten Ekstrand, (019) 529 7715 eller e-post sixten.ekstrand@evl.fi och skicka in en fritt formulerad ansökan jämte studieplan till honom under adress: PB 30, 06101 Borgå.

5.1 Bli arbetshandledare

Utbildning 2008–2010 (54 sp)

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija, (019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkkulla.net

Tid och plats

Del III 9–11.2.2009, Lärkkulla

Del IV 14–16.4.2009, Lärkkulla

Del V 14–16.9.2009, Lärkkulla

Del VI 7–9.12.2009, Lärkkulla

Del V 14–16.9.2009 är ämnad även som fortbildning för behöriga arbetshandledare. Se kursen 5.2 Att stöda arbetsgemenskaper.

Kostnader

Del III KA= 330 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 454 €

Del IV KA= 330 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 454 €

Del V KA= 330 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 454 €

Del VI KA= 330 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 454 €

År 2010

Del VII 8–10.2.2010, Lärkkulla

Del VIII 17–19.5.2010, Lärkkulla

5.2 Att stöda arbetsgemenskaper

Mål

Deltagaren utvecklar sin förmåga att stöda arbetsgemenskaper där hon eller han fungerar som arbetshandledare eller som konsult för utveckling av arbetslag.

Innehåll

Det är viktigt att beakta helheter och sammanhang när man fungerar som arbetshandledare eller konsult. Såväl arbetshandledare som konsulter har att beakta och stöda arbetsgemenskaper som helheter. Utbildningen behandlar frågor kring arbetsplatskulturer, ledarskap, konflikter och samarbete och juridiska aspekter på arbete och arbetsplatser.

Målgrupp

Behöriga arbetshandledare och konsulter för utveckling av arbetslag. Avsnittet är en del av den arbetshandledarutbildning som pågår.

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija, (019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkkulla.net

Tid och plats

14-16.9.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA= 330 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 454 €

Beställningskurser

1. Nya vägar för hela arbetslag

Mål

Arbetslaget hittar nya vägar att lyckas ännu bättre i det som är viktigt. Du blir inspirerad att förverkliga din andel av de små konkreta förändringar som arbetslaget gemensamt kommer överens om.

Innehåll

Vi besvarar frågan: "Vad skall vi göra tillsammans för att lyckas ännu bättre i det som är viktigt för oss och vår församling?" Det här kan innefatta t.ex. mening, mål, substans, kompetens, attityder, arbetssätt, trivsel i arbetet osv. och egna lösningar relaterade till dem. Utbildningen riktar sig till hela arbetslag, team eller medarbetargrupper.

Utbildare

Johan Löfman har en bakgrund som företagsledare. Han hjälper organisationer i näringslivet, offentliga sektorn samt i tredje sektorn att hitta nya vägar i det som är viktigt. Arbetet med församlingarna sker i samarbete med Ulrik Sandell.

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell (019) 275 7215,
ulrik.sandell@larkkulla.net

Omfång

2-3 kursdagar

Tid och plats

Enligt överenskommelse

Kostnader

Enligt överenskommelse

2. Finska för församlingsanställda (3 sp)

Mål

Du som inte är finskspråkig kan använda finska i samtalssituationer i församlingsarbetet.

Innehåll

Under fyra intensiva dagar deltar du i föreläsningar, lektioner, grupparbeten, diskussionsövningar och dessutom får du en hel del

självarbeten att utföra. I utbudet ingår språkriktighet, ordkunskap, kommunikation och specialterminologi.

Resursperson

Språklärare Maija Hoverfält

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija,
(019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkulla.net

Tid och plats

Enligt överenskommelse

Kursen kan beställas till ditt prosteri, din församling.

Omfång

4 kursdagar

Kostnader:

För högst 10 deltagare

KA 1500 €. Beställaren står dessutom för kostnader gällande föreläsningstrymmen samt kost och logi för deltagare och föreläsare.

3. Kommunikation och relationer (5 sp)

Mål

Du blir bättre på att kommunicera, lösa problem och konflikter i såväl arbetsliv som privatliv. Du lär dig bemöta andra på ett öppet, ärligt och icke aggressivt sätt och får instrument att möta kritik och motstånd.

Innehåll

Många lever under en ständig press att orka och hinna med allt flera uppgifter samtidigt som arbetsuppgifternas karaktär blir allt mera krävande. Att ständigt möta människor är emotionellt påfrestande, arbetsbördan sliter på relationer och vice versa och kvaliteten på arbetsprestationerna försämras. Att kunna kommunicera är en av nycklarna till välmåga och till goda relationer såväl på det personliga som på det professionella planet. En god kommunikationsförmåga stärker självkänslan. Denna kurs bygger på Effectiviness Training, utvecklad av den amerikanske psykologen Thomas Gordon. Utbildningen omfattar både praktiska och teoretiska moment.

Resursperson

Direktor Stefan Forsén

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija,
(019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkulla.net

Omfång:

4 + 4 kursdagar

Tid och plats

Kursen kan beställas till ditt prosteri, din församling.

Kostnader

För högst 10 deltagare

KA 3000 €. Beställaren står dessutom för kostnader gällande föreläsningsutrymmen samt kost och logi för deltagare och föreläsare.

4. Kollegahandledning (2 sp)

Mål

Du blir bekant med hur kollegahandledning fungerar och uppövar beredskap att ta och ge handledning inom ramen för din yrkesutövning i samverkan med kolleger.

Innehåll

På arbetsplatser finns det kanske många som kunde stöda och hjälpa varandra, men hur skall det gå till? Kollegahandledning kan ge en modell för detta. Den ersätter inte arbetshandledning men är ett effektivt sätt att med sina kollegers hjälp hantera krav som ställs i arbetet. I den här utbildningen uppövar du förmågan att beskriva ditt arbete och kraven som ställs inom det för att kunna se till vilken nytta kollegahandledning kan vara. Du får instrument att strukturera ditt sätt att tänka om arbetet och att kommunicera kring det.

Resursperson

Direktor Stefan Forsén, utbildningschef Ulrik Sandell.

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell (019) 275 7215,
ulrik.sandell@larkulla.net

Omfång

3 kursdagar.

Tid och plats

Kursen kan beställas till ditt prosteri, din församling.

Kostnader

För högst 10 deltagare

KA 1300 €. Beställaren står dessutom för kostnader gällande föreläsningstrymmen samt kost och logi för deltagare och föreläsare.

5. Beställningsretreat (1 sp)

Innehåll

Retreaten erbjuder ett bra sammanhang för den som söker stöd och inspiration för sitt andliga liv. Den ger kyrkligt anställda en möjlighet att leva några dagar i en andlig helhetsmiljö befriade från den yrkesroll som präglar andaktslivet i den egna församlingen. Retreaten inleds med en grundlig introduktion som särskilt vill stöda dem som inte tidigare deltagit i retreat. I övrigt riktar sig retreaten till såväl erfarna som oerfarna deltagare.

Retreatledare

Följande av Lärkkullas retreatledare står till förfogande:

Retreatvärden Åsa Westerlund, huskaplanen på Snoan Elsa Tenhonen, direktor Stefan Forsén och utbildningschef Ulrik Sandell.

Tid och plats

Under år 2009, Snoan

Förfrågningar

Utbildningschef Ulrik Sandell (019) 275 7215,
ulrik.sandell@larkkulla.net

Omfång

Tre retreatdagar

Kostnader

För högst 11 deltagare

Totala kostnader 1800 € inklusive kost och logi för deltagare och retreatledare.

Retreater

1. Åtta dagars ignatiansk retreat (2 sp)

Retreatledare

Jesuitpater Rainer Carls

Deltagande i denna retreat förutsätter att man deltagit i en introduktionsretreat kring Ignatius Andliga övningar. Deltagandet förutsätter också separat anmälan till Lärkkulla senast 31.10.2008, förutom anmälan via församlingens utbildningsplan.

Tid och plats

23.1–1.2.2009, Snoan

Förfrågningar

Retreatvärd Åsa Westerlund, (019) 244 3032, 050 526 8534,
asa.westerlund@larkkulla.net

Kostnader

T= 450 €

2. Introduktionsretreat – retreat inför fastan (1 sp)

Tema

Följ med mig bort till en öde trakt.

Innehåll

Ett par dagar i stillhet inför fastan. Askonsdagsmässa firas, med möjlighet för den som vill att bli tecknad med askkors. Retreaten inleds med en grundlig introduktion som särskilt vill stöda dem som inte tidigare deltagit i retreat. I övrigt riktar sig retreaten till såväl erfarna som oerfarna deltagare.

Retreatledare

Retreatvärd Åsa Westerlund, huskaplan Elsa Tenhonen.

Tid och plats

23-25.2.2009, Snoan

Förfrågningar

Retreatvärd Åsa Westerlund, (019) 244 3032, 050 526 8534,
asa.westerlund@larkkulla.net

Kostnader

T= 170 €

3. Retreat riktad till vaktmästare och värdinnor (1 sp)

Tema

Skapelsens under.

Innehåll

Retreaten riktar sig särskilt till vaktmästare och värdinnor. I den vackra miljö som Snoan utgör får vi möjligheten att stilla oss i vårt innersta inför Skaparen och inför naturens under.

Retreatledare

Utbildningschef Ulrik Sandell

Tid och plats

26-28.10. 2009, Snoan

Förfrågningar

Retreatvärd Åsa Westerlund, (019) 244 3032, 050 526 8534,
asa.westerlund@larkkulla.net

Kostnader

T= 170 €

4. Retreat riktad till diakoniarbetare (1 sp)

Tema

O Herre, i dina händer.

Innehåll

En retreat kring psalmen “ O Herre, i dina händer ... det vackraste som jag äger, det bittraste som jag vet...”

Retreaten riktar sig primärt till diakoniarbetare, men också andra församlingsanställda är välkomna.

Retreatledare

Prosten Elsa Tenhonen

Tid och plats

19-21.10.2009, Snoan

Förfrågningar

Retreatvärd Åsa Westerlund, (019) 244 3032, 050 526 8534,
asa.westerlund@larkkulla.net

Kostnader

T= 170 €

Övriga fritt valbara

1. Ett fönster mot judendomen

En kursdag för teologer i Borgå stift, religionslärare samt för andra intresserade

Tid och plats

21.4.2009, Norra svenska församlingens församlingshem
Bulevarden 16, Helsingfors

Anmälan sker till Borgå domkapitel (christine.tallberg@evl.fi) senast den 1 mars 2009. Kom ihåg att meddela om specialdiät. Deltagar- och serveringsavgiften är 25 euro.

Närmare info samt anvisningar om betalningen skickas ut per e-post till deltagarna efter att anmälningstiden är slut. Frågor besvaras av Pekka Lindqvist (pekka.lindqvist@abo.fi).

Arrangörer

Kyrkans utrikesråd (Arbetsgruppen Kyrkan och judendomen),
Borgå domkapitel

2. Pensionstiden hägrar (1 sp)

Mål

Du får tänka igenom vilka eventuella förändringar en del- eller heltidspensionering skulle innebära för dig; fysiskt, socialt och andligt sett. Du får information om de allmänna pensionsvillkoren.

Målgrupp

Du som inom de närmaste fem åren funderar på att söka om deltid- eller heltidspension.

Innehåll

En fysioterapeut besöker oss under dagarna. Med oss har vi några personer som blivit pensionerade. De berättar för oss om sina egna processer i fråga om pensioneringen. Vi blir informerade om kyrkans pensionssystem.

Resurspersoner

Kyrkoherde (pens) Jan-Erik Nyman, kanslist (pens) Margaretha Seppelin, fysioterapeut Ann-Sofie Östman, rektor Ann-Mari Audas-Willman.

Tid och plats

18-19.5.2009, Kristliga folkhögskolan i Nykarleby

Förfrågningar

Sekreterare Christine Tallberg, (019) 529 7731,
christine.tallberg@evl.fi, vuxenutbildningsledare
Marianne Asplund, (06) 788 9413, kurskansli@krfolk.nu

Kostnader

KA = 120 €, K = 35 €, L = 30 €, T = 185 €

3. Introduktionskurs i Mission (5 sp)

Mål

Du förstår vad missionen innebär i dagens värld samt blir medveten om dina egna möjligheter och förutsättningar att verka i missionens tjänst utomlands och på hemmaplan.

Innehåll

Kursen vill ge deltagarna möjlighet att fördjupa sig i internationellt missionstänkande, få aktuell missionsinformation, fundera över kultur- och religionsmöten, liv och arbete utomlands samt få idéer hur man på hemmaplan kan stöda missionen på olika sätt. Under kursens gång får vi inspireras av andra och varandra. Genomgången preliminärutbildning ger möjlighet att ansöka om praktikplats på något av Finska Missionssällskapets arbetsfält.

Målet för missionen är att det kristna budskapet genom ord och gärning förkunnas för dem som inte tidigare hört det. Detta uppdrag utförs av missionärer i samarbete med lokala kyrkor och organisationer. Men missionärerna behöver stöd och uppbackning från hemlandet av sina utsändande församlingar. Därför har alla en plats inom missionen.

Tid och plats

Del I 18- 20.9.2009, del II 23-25.10.2009, del III 20-22.11.2009 ,
del IV 5-7.2.2010, del V 12-14.3.2010.

Kursen hålls på Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby, förutom del IV som hålls på Finska Missionssällskapet i Helsingfors.

Förfrågningar och information

Missionspedagog Camilla Skrifvars, (09) 1297 360, camilla.skrifvars@mission.fi eller www.mission.fi/preliminarutbildning.

Kostnader

KA= 275 € (I kursavgiften ingår kost och logi till ett kraftigt subventionerat pris, vilket innebär att det totala priset inte påverkas

även om man väljer bort kost och/eller logi. Studieresan till Helsingfors ingår inte i priset.)

4. Symposium om religionsfostran i barnpedagogik (1sp)

Tema

Tro och barns välmående

Mål

Du får fördjupade insikter gällande faktorer som är av avgörande betydelse för barns utveckling med betoning på det andliga. Du blir bekant med aktuell forskning inom området.

Målgrupp

Personer som i samhället och kyrkan arbetar med undervisning, småbarnsfostran samt barn- och familjearbete.

Innehåll

Tron som en del av barnets utveckling och trons betydelse för barnets utveckling på olika plan, t.ex. för att stärka den grundläggande emotionella tryggheten. Forskningens perspektiv på olika delfaktorer i barns välmående. Dialogens innehåll och betydelse samt dess effekter i den tidiga fostran. Interaktionens betydelse för barnets identitetsutveckling och bastrygghet.

Språk

Huvudspråket är finska med ett eftermiddagsseminarium på svenska.

Förfrågningar

Helena Sandberg, (09)-1802 551, helena.sandberg@evl.fi,
Martti Häkkänen, 044-7124985, martti.hakkanen@seurakuntaopisto.fi,

Anmälningar

Senast 15.9.2009 till Kyrkostyrelsen, (09)-1802 348,
pirjo.suni@evl.fi

Tid och plats

28.10.2009, Helsingfors Universitet, Fakulteten för beteendevetenskaper (SOKLA)

Arrangörer

Helsingfors universitet, Kyrkostyrelsen (Kyrkans central för det svenska arbetet och Kirkon kasvatus ja nuorisotyö) m.fl.

Kostnader

Deltagaravgift 50 €. Lunch på egen bekostnad.

Kurser som påbörjats under tidigare år

Modul III – Diakoni och mångkulturellt arbete

År 2010

2 C. Mångfald och dialog

MOD - instruktörsutbildning

Tid och plats

Våren 2010, Lärkkulla

Modul VII – Ledarskapsutbildning

3. Kyrkans ledarskapsutbildning (Kirjo II) 2007–2010 (20 sp)

Utbildningsledare

Direktor Stefan Forsén

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija, (019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkkulla.net

Tid och plats

Del III 12-14.1.2009, Lärkkulla

Del IV 23-25.11.2009, Lärkkulla

Del V 11-15.1. 2010, Lärkkulla

Kostnader

Del III KA = 240 €, K = 64 €, L = 60 €, T = 364 €

Del IV KA = 240 €, K = 64 €, L = 60 €, T = 364 €

5.1 Bli arbetshandledare

Utbildning 2008–2010 (54 sp)

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija, (019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkkulla.net

Tid och plats

Del III 9–11.2.2009, Lärkkulla

Del IV 14-16.4.2009, Lärkkulla

Del V 14–16.9.2009, Lärkkulla

Del VI 7–9.12.2009, Lärkkulla

Del V 14–16.9.2009 är ämnad även som fortbildning för behöriga arbetshandledare. Se kursen 5.2 Att stöda arbetsgemenskaper.

Kostnader

Del III KA= 330 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 454 €

Del IV KA= 330 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 454 €

Del V KA= 330 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 454 €

Del VI KA= 330 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 454 €

År 2010

Del VII 8–10.2.2010, Lärkkulla

Del VIII 17–19.5.2010, Lärkkulla

5.2 Att stöda arbetsgemenskaper

Mål

Du utvecklar din förmåga att stöda arbetsgemenskaper där du fungerar som arbetshandledare eller som konsult för utveckling av arbetslag.

Innehåll

Det är viktigt att beakta helheter och sammanhang när man fungerar som arbetshandledare eller konsult. Såväl arbetshandledare som konsulter har att beakta och stöda arbetsgemenskaper som helheter. Utbildningen behandlar frågor kring arbetsplatskulturer, ledarskap, konflikter och samarbete och juridiska aspekter på arbete och arbetsplatser.

Målgrupp

Behöriga arbetshandledare och konsulter för utveckling av arbetslag. Avsnittet är en del av den arbetshandledarutbildning som pågår.

Förfrågningar

Utbildningsplanerare Madeleine Wendelin-Heija, (019) 275 7220, madeleine.wendelin-heija@larkkulla.net

Tid och plats

14-16.9.2009, Lärkkulla

Kostnader

KA= 330 €, K= 64 €, L= 60 €, T= 454 €

Utbildning ordnad av kyrkans utbildningscentral

Johtaminen ja strateginen suunnittelu

1. Kirjo IID Esimies-ja johtamistyön valmennus

Aika ja paikka

1.-3.4.2009, Järvenpää

21.-23.9.2009, Järvenpää

2. Kirjo IIB Talousjohdon koulutusohjelma

Aika ja paikka

27.-29.4.2009, Järvenpää

14.-16.9.2009, Järvenpää

9.-11.12.2009, Järvenpää

3. Kirjo III Johtamisen erityiskoulutus

Aika ja paikka

7.-10.10.2009, Järvenpää

Jumalanpalveluselämä ja julistus

1. Syvemmälle messuun

Aika ja paikka

19.-23.10.2009, Järvenpää

Musiikki

1. Organum Cantat 2009 - hyvän säestämisen taito

Aika ja paikka

2.-5.2.2009, Jyväskylä

2. Soiva sana -kurssien opintomatka Saksaan

Aika ja paikka

21.-26.4.2009, Saksa

Työnohjaus ja muu ohjaustoiminta

1 A. Seurakuntatyön työnohjaajakoulutus

Aika ja paikka

23.-25.9.2009, Järvenpää

1 B. Seurakuntatyön työnohjaajakoulutus

Aika ja paikka

25.-27.11.2009, Järvenpää

Sielunhoito

1. Kokemispohjaisen uniryhmätyöskentelyn kurssi

Aika ja paikka

30.3-1.4.2009, Lärkkulla

Närmare uppgifter om utbildning ordnad av kyrkans utbildningscentral på hemsidan <http://www.evl.fi/kkh/to/kk/index.shtml>

Att främja arbetsförmågan

1. Arbetshandledning

Arbetshandledningen

- är en del av kyrkans personalvård
- är en självklarhet för alla som arbetar med människor
- är en process där kunskap, erfarenhet och personliga resurser tas i bruk och utvecklas
- är ett sätt att konstruktivt utvärdera och utveckla sitt arbete
- möjliggör reflektion
- ger större kompetens att möta olika situationer

Centralt i arbetshandledningen är att den

- öppnar perspektiv
- är självstyrd
- är reflekterande
- är arbetsrelaterad/en del av arbetet
- är hälsofrämjande
- underlättar
- ökar arbetsglädjen
- är en process
- ökar mängden alternativ

Innehåll och mål

Den handledda utformar själv innehåll och mål

Omfattning

Man kommer överens om omfattningen på arbetshandledningen då den inleds, t.ex. 10/20/40 gånger

Arbetshandledning sker:

enskilt eller/och i grupp

Vem och när?

- Var och en som önskar få arbetshandledning (se KyrkTAK § 92 mom. 1) ”Om arbetsgivaren bestämmer att en tjänsteinnehavare/arbetstagare skall ges arbetshandledning, har tjänsteinnehavaren /arbetstagaren rätt att få ledigt från arbetet medan arbetshandledningen pågår. Tjänsteinnehavaren/arbetstagaren har för denna tid rätt till sin ordinarie lön samt till ersättning för reskostnader enligt § 120-130”.
- Gäller alla yrkeskategorier
- Arbetshandledning kan påbörjas när som helst

- Arbetshandledning rekommenderas också för sådana som varit länge i arbetslivet och inför pensioneringen.
- Under sitt yrkesverksamma liv kan man med fördel gå flere gånger i arbetshandledning både enskilt och i grupp
- Det kan vara till fördel att inte samtidigt inleda flere handledningsprocesser

Kostnader

Huvudsakligen reskostnader medan själva arbetshandledningen vanligen är kostnadsfri. Det är dock skäl att på förhand komma överens om eventuell ersättning med arbetshandledaren i fråga, i synnerhet om denna inte är i kyrkans tjänst eller har en selektiv tjänst.

Förfrågningar

Nedan finns en förteckning över de personer i Borgå stift som ger arbetshandledning. Man kan också gå i arbetshandledning hos någon arbetshandledare utanför stiftet. Den som vill börja gå i arbetshandledning eller få information om arbetshandledning kan vända sig direkt till någon arbetshandledare, till någon av ledningsgruppens medlemmar (Leif Westerlund, Olav Björkstrand, Åsa Eklund och Barbro Näse) eller till utbildningssekreteraren. Mer om arbetshandledningen <http://borgastift.evl.fi/>.

Arbetshandledare

Följande personer har genomgått arbetshandledarutbildning och kan kontaktas direkt.

Björkstrand Olav

familjerådgivare, Karleby,
(06) 829 6553, 040 560 4498,
olav.bjorkstrand@evl.fi

Eklund Åsa

diakon, Pedersöre,
(06) 726 0075, 040-3100446,
asa.eklund@evl.fi

Borg Kerstin

pol.mag., Korsholm
(06) 344 8805, kborg@abo.fi

Ekström Bo

kyrkoherde, Kyrklätt,
(09) 2955 6260, 0500 418 652,
bo.ekstrom@evl.fi

Brink-Jokinen Birgitta

diakonissa, Kyrklätt,
(09) 2955 6288, 050 376 1489,
birgitta.brinkjokinen@evl.fi

Enqvist Sirkka-Liisa

tf kyrkoherde, Kumlinge,
(018) 536 103, 0457 524 3933,
sirkkaliisa.enqvist@evl.fi

Byskata Maija-Liisa

familjerådgivare, Jakobstad,
Vasa, (06) 724 7699, (06) 317
3879, maijaliisa.byskata@evl.fi

Eriksson Barbro

sjukhuspräst, Helsingfors,
050 427 1969, 050 529 0529,
barbro.eriksson@hus.fi

Ewalds Helena

överinspektör, Borgå,
(09) 1607 3775
helena.ewalds@stakes.fi

Hedman Ann-Britt

prost, Borgå,
(019) 524 4630, 0400 679 812,
annbritt.hedman@elisinet.fi

Hedman Fride

konsult, Borgå,
(019) 524 4630, 050 373 4805,
fride.hedman@elisinet.fi

Henricson Carl-Gustav

prost, Helsingfors,
(09) 325 4523, 045 630 6433,
henricsoncg@yahoo.com

Henricson Olof

prost, Kronoby,
(06) 834 5521, 050 576 2393

Höglund Lars-Henrik

kontraktspastor, Grankulla,
(09) 5123 7241, 050 525 2201,
larshenrik.hoglund@evl.fi

Idman Britta

ungdomsarbetsledare, Hangö,
(019) 263 0625, 040 586 5412,
britta.idman@evl.fi

Jansson-Saarela Kristina

diakonissa, Helsingfors,
(09) 2340 2540, 040 573 1565,
kristina.janssonsarela@evl.fi

Lundell Fjalar

kaplan, Sibbo
(09) 239 2920, 050 566 3693

Lönnfors Peter

Borgå, (019) 560 2503

Mullo Johan

kaplan, Åbo,
(02) 261 7465, 040 341 7465,
johan.mullo@evl.fi

Nurmivaara Astrid

diakonissa, Vanda,
050 438 5354,
astrid.nurmivaara@luukku.com

Näse Barbro

familjerådgivare, psykoterapeut,
Karis, (019) 238 281, 044 312
3505, barbro.nase@evl.fi

Puiras Margareta

kyrkoherde, Dragsfjärd,
(02) 424 691, 050 520 4395,
margareta.puiras@evl.fi

Riska Hasse

prost, Larsmo,
(06) 728 1330, 0500 669 708

Segersven Astrid

familjerådgivare, Grankulla,
040 539 7167,
astrid.segersven@welho.com

Slotte Solveig

sjukhuspräst, Vasa,
(06) 323 1084, (06) 312 1031,
solveig.slotte@vshp.fi

Store Anders

kyrkoherde, Kronoby,
044 291 0391, astore@nic.fi

Strandberg Karin

ledande diakonissa, Helsingfors,
(09) 7750 4427,
karin.strandberg@hdl.fi

Särs Asta

stiftssekreterare, Borgå,
(019) 529 7717, 040 510 6313,
asta.sars@evl.fi

Torpo Marja-Liisa

sjukhuslektor, Esbo,
(09) 8164 7562, (09) 593 468
marjaliisa.torpo@espoo.fi

Tuomela Maj

Helsingfors

Weckström Gunnar

prost, Karis,
(019) 230 178, 0400 472 957,
gunnar.weckstrom@dnainet.net

Westerlund Febe

diakonissa, Korsholm,
044 322 6709,
febe.westerlund@evl.fi

Westerlund Leif

familjerådgivare, Vasa,
(06) 326 1490, 044 357 1750,
leif.westerlund@evl.fi

Öhman Nalle

omsorgspräst, Pargas,
0400 629 193, 0400 602 829

2. Utveckling av arbetslag

Centralt i utvecklingen av arbetslag klargör och utvecklar församlingens och arbetslagets

- kultur
- ledarskap
- beredskap och färdighet till samarbete
- kommunikation
- information
- samarbete
- arbete i lag

Mål och innehåll utformas

- på församlingens eller arbetslagets initiativ
- med hjälp av ett avtal mellan församlingen och konsulten
- med hjälp av det innehåll som arbetslaget producerar
- med hjälp av de metoder som konsulten erbjuder

Konsulter

De personer i Borgå stift som har behörighet för utveckling av arbetslag är följande:

Hedman Fride

konsult, Borgå,
(019) 524 4630, 050 373 4805
fride.hedman@elisane.fi

Näse Barbro

familjerådgivare, psykoterapeut,
Karis, (019) 238 281, 044 312
3505, barbro.nase@evl.fi

Henricson Olof

prost, Kronoby,
(06) 834 5521, 050 576 2393

Westerlund Leif

familjerådgivare, Vasa,
(06) 326 1490, 044 357 1750,
leif.westerlund@evl.fi

Höglund Lars-Henrik

kontraktspastor, Grankulla,
(09) 5123 7241, 050 525 2201

Kostnader

Enligt överenskommelse

3. Tyhy-verksamhet

Tyhy är en förkortning av ordet Työhyvinvointi eller på svenska Hälsöfrämjande på arbetsplatsen. Man kan också tala om arbets-hälsa. Begreppet arbetshälsa har en vidare betydelse än tidigare och behandlar hela människans arbetssituation och livsförhållanden i stort. Hälsöfrämjande eller Tyhy-verksamhet är något som ordnas i församlingar och kyrkliga samfälligheter på flera håll i stiftet. Det är en verksamhet som riktar sig till den anställda och erbjuder olika möjligheter till rekreation, till att förbättra konditionen osv. Tyhy-verksamheten innehåller allt från förebyggande av sjukdomar som kan härledas från arbetet till att förbättra arbetsförmågan genom att påverka arbetsmiljön. Åtgärder för att upprätthålla arbetsförmågan kan t ex handla om att se hurudana arbetsmetoder man har, arbetsmiljön, behärskande av arbetet, arbetstidsarrangemang och rehabilitering.

Den kan också innehålla verksamhet som direkt ger möjlighet att förbättra den fysiska konditionen och sådant som höjer det psykiska välbefinnandet. Hör dig för om Tyhy-verksamheten i din egen församling eller kyrkliga samfällighet.

4. Tidigrehabilitering

Det är möjligt att delta i tidigrehabilitering som ordnas på svenska.

Aslak och TYK-kurser arrangeras på Norrvalla Rehab Vörå, i nära samarbete med domkapitlets utbildningssekreterare och kyrkostyrelsens rehabiliteringssekreterare.

ASLAK är en yrkesinriktad rehabilitering i gruppform som riktar sig till personer där risken för nedsatt arbetsförmåga finns men sjukdomssymptomen än så länge är lindriga. Målgrupp är alltså de som

- är motiverade
- har ett tjänste- eller ett arbetsförhållande (minst 5 år ordinarie anställd)
- har vilja att fortsätta arbeta (inte pensionsökande)
- har haft relativt få sjukledighetsdagar under de två senaste åren

Syftet är att skapa förutsättningar för att bevara och förbättra arbetsförmågan på lång sikt.

Deltagarantalet i en ASLAK-grupp är 10 personer.

Följande Aslak kurs

Inleds under 2009. Redan nu kan man ansöka om plats.

TYK - yrkesinriktad individuell rehabilitering

Riktar sig till personer i arbetsför ålder som länge utfört ett fysiskt eller psykiskt påfrestande arbete och har sjukdomar som försämrar arbetsförmågan. Personer som har symptom som förvärras i arbetet samt ofta använder sig av hälsovårdstjänster och har haft upprepade tjänstledigheter p.g.a. sjukdom som kan vara ett tecken på förändringar i hälsotillståndet. Hälsan har påverkats av å ena sidan många förändringar i arbetet och å andra sidan ringa möjlighet att påverka arbetet. Dessutom har arbetsplatsens och företagshälsovårdens åtgärder inte varit tillräckliga.

Målet för rehabiliteringen är bl.a. att förbättra arbets- och funktionsförmågan samt ställa upp personliga mål för den samt att hjälpa i bedömningen och utvecklandet av arbetsmetoderna. Att främja hälsan och ge råd om hur man bevarar hälsan och knyta samman rehabiliteringsprocessen med den verksamhet som äger rum på arbetsplatsen och inom företagshälsovården. Kursen omfattar sammanlagt 31 dygn. Kursen ordnas genast då vi fått en grupp om maximalt 8 personer. Anmälningar tas emot kontinuerligt.

Följande kurser

Följande TYK kurs ordnas genast när det finns tillräckligt många deltagare.

Allmänt

Kurserna riktar sig till dem som är anställda i en församling eller i en kyrklig samfällighet och har svenska som modersmål. Borgå stift har en egen rehabiliteringspräst som är anträffbar under kurstiden.

Hur gör du för att få komma med?

1. Skaffa ett B-läkarintyg där det bör framgå vilken rehabilitering läkaren förordar. Det är viktigt att läkaren skriver utförligt om varför du behöver rehabilitering. Observera att ett läkarintyg är giltigt endast ett år i taget.
2. Fyll i Folkpensionsanstaltens blankett med anhållan om rehabilitering (KU 102,104). Blanketten fås från FPA:s kontor eller på adressen www.kela.fi.
3. Skicka in din anhållan till kyrkans centralfond/tidigrehabilitering, PB 185, 00161 Helsingfors.

Kontaktperson på kyrkostyrelsen är rehabiliteringssekreterare Marja-Liisa Jansson, tfn (09) 180 2496, marja-liisa.jansson@evl.fi. Kontaktperson i stiftet är utbildningssekreteraren tfn (019) 529 7730

Information om Aslak och TYK hittar du på/i

1. FPA:s webbsida www.kela.fi
2. Norrvallas webbsida www.norrvalla-folkhalsan.fi
3. Kyrkans webbsida www.evl.fi
4. 5b § i pensionslag för evangelisklutherska kyrkan (298/1966)
5. Kyrkostyrelsens pensionsguide 30.1.2004, s 13–14
6. Kyrkostyrelsens cirkulär 12/2000
7. Stiftets hemsidor <http://borgastift.evl.fi>

I KyrkTAK 2007–2009 § 92 mom. 2 står det: ”Till en tjänsteinnehavare/arbetstagar som har beviljats tjänstledighet/arbetsledighet för tidigrehabilitering kan enligt prövning betalas en del av lönen eller hela lönen för sammanlagt högst 30 kalenderdagar per kalenderår, när rehabiliteringsansökan har gått via Kyrkostyrelsen eller FPA”.

Frågan om en tjänstledighet/arbetsledighet skall vara avlönad avgörs av den behöriga församlingsmyndigheten. Domkapitlet har för prästernas del gått in för att bevilja tjänstledighet med lön i enlighet med Kyrkostyrelsens rekommendation.

Att främja arbetsförmågan – mer idéer och information hittar du på stiftets hemsida <http://borgastift.evl.fi>.

5. Stiftgårdsdiakon på Lärkkulla

Gamla drömmar och visioner börjar försiktigt ta konkreta former. Många församlingsanställda har saknat en plats för själavård. På många sätt står församlingsanställda under ett hårt tryck. Det är ofta frågan om förväntningar både utifrån, och inifrån en själv. Alla brottas vi med problem, och kriser i våra liv uppstår. Ibland behöver man kanske en plats där man tryggt kan möta frågor och

kriser. Vi strävar till att bygga upp ett själavårdscenter på Lärkkulla som kunde erbjuda församlingsanställda över alla samfundsgränser ett ställe att få själavård. Lärkkulla vill bli en plats för vila, rehabilitering av "själen och anden", erbjuda rekreation. Ett ställe för att ta "time out" för en kortare eller för en längre period. Mycket av det som behövs finns redan; En vacker miljö, kökspersonal som gör god mat, vänlig städpersonal, en kunnig reception och ett skönt kapell. Mycket finns alltså, och det som vi vill utveckla och öka är det andliga innehållet, som bl.a. innebär ett regelbundet och gemensamt böne- och andaktsliv (mera än vad som funnits hittills). Konceptet är alltså inte märkvärdigt med omstörtande nyheter, utan enkelt och kravlöst; ett erbjudande att möta sej själv tillsammans med Gud. Det förverkligas huvudsakligen genom andakter, egen tid och vägleda samtal – förutom de samtal som naturligt uppstår på en ibland mycket livlig kursgård med människor av alla slag.

För att börja förverkliga visionen tillsammans med personal, frivilligarbetare och ledningsgrupp har jag anställts som stiftgårdsdiakon. Till mina uppgifter hör bl.a. att fungera som själavårdare och bedjare eller vara den som koordinerar själavården mellan personer. Jag gör upp en enkel plan för varje besökare: Vill besökaren ha mera stillhet, eller bara paus med de vanliga uppgifterna? Är det frågan om utbrändhet eller om att få gå igenom ett specifikt problem? Lärkkulla erbjuder inte en tyst retreat, även om en sådan också kan innefattas i en period på själavårdscentret, i så fall kopplad till Snoan. All själavård är gratis. För kost och logi uppbärs normal avgift.

För närmare information, kontakta mej. E-post adress: catherine.granlund@larkkulla.net och mobil: 044 565 3700

Rådplägningsdagar, konferenser och studieresor år 2009

Rådplägningsdagar är tjänsteuppgift och bekostas inte från församlingens skolningsanslag.

1. Kyrkomusikdagar

Tid och plats

7-9.1.2009, Jakobstad

Arrangörer

Kyrkomusikerföreningen rf
Finlands svenska kyrkosångförbund rf
Borgå domkapitel
Lärkkulla

2. Diakoniarbetarnas rådplägningsdagar

Tid och plats

14-16.1.2009, Kristliga folkhögskolan i Nykarleby

Arrangörer

Kyrkans central för det svenska arbetet
Kristliga folkhögskolan i Nykarleby
Borgå domkapitel

3. Barnarbetarnas rådplägningsdagar

Tid och plats

23-25.1.2009, Lärkkulla

Arrangörer

Kyrkans central för det svenska arbetet
Kristliga folkhögskolan i Nykarleby

4. Ungdomens kyrkodagar

Tid och plats

29.1-1.2.2009, Lärkkulla

Arrangörer

Kyrkans central för det svenska arbetet
Lärkkulla

5. Rådplägningsdag om Katekumenatet

Tid och plats

5.2. 2009 kl 10.00-17.00, Kyrkans hus, Hamngatan 11, Helsingfors

Målgrupp

Alla som arbetar med katekumenatet i sin församling eller vill veta mer om det.

Pris

Mat till självkostnadspris

Resurspersoner

Branschsekr. Maria Sten och branschsekr. Sinikka Metsätähti

Anmälan och information

Maria Sten, (09) 1802 544, maria.sten@evl.fi

6. Rådplägningsdagar för kyrkvaktmästare och församlingsvärdinnor

Tid och plats

11-13.3.2009, Kristliga folkhögskolan i Nykarleby

Arrangörer

Kristliga folkhögskolan i Nykarleby
Borgå domkapitel

7. Rådplägningsdagar för kansli- och informationspersonal

Tid och plats

21-23.4.2009, Tammerfors

Arrangörer

Kristliga folkhögskolan i Nykarleby
Borgå domkapitel

8. Nationella rådplägningsdagar för arbetshandledare

Tid och plats

13-15.5.2009, Borgå

Arrangör

Borgå domkapitel

9. Rådplägningsdag för konfirmandarbetet

Tid och plats

2-3.4.2009 Ilkko

Arrangörer

Kyrkans central för det svenska arbetet
Lärkkulla

10. Missiologiskt seminarium

Tid och plats

maj 2009 i Åbo

Arrangör

Missionskommittén i Borgå stift och Teologiska fakulteten vid Åbo
Akademi

11. Missionsfest

Tid och plats

5-7.6.2009, Tammerfors

Arrangör

FMS

12. Kyrktaget 2009

- 18.8 Domprosteriet
- 19.8 Helsingfors och Mellersta Nylands prosterier
- 20.8 Raseborgs prosteri
- 25.8 Pedersöre prosteri
- 26.8 Korsholms prosteri
- 27.8 Närpes prosteri
- 1.9 Åbolands prosteri
- 3.9 Ålands prosteri

13. Nordisk konfirmandkonferens

Tid och plats

28-30.9.2009, Helsingfors

Arrangörer

Kyrkans central för det svenska arbetet
Lärkkulla

14. Rådplägningsdag för barn- och ungdomsarbetet

Tid och plats

6-8.10.2009

Arrangör

Kyrkans central för det svenska arbetet

15. Kyrkoherdekonferens

Tid och plats

29.9-1.10.2009, Lärkkulla

Arrangör

Borgå domkapitel

16. Arbetsplatshandledarutbildning (2sp)

Mål

Att utveckla församlingens beredskap att handleda studerande som avlägger grundexamen i barn- och familjearbete, samt yrkesexamen för kyrkvaktmästare.

Tid och plats

Del I 28-29.9.2009, Kristliga folkhögskolan i Nykarleby

Del II 11.11.2009, Kristliga folkhögskolan i Nykarleby

Del I 10-11.9.2009, Lärkkulla

Del II 22.10.2009, Lärkkulla

Arrangör

Kristliga folkhögskolan i Nykarleby

Kontaktuppgifter

Domkapitlet i Borgå stift
Gymnasiegränd 2
PB 30, 06101 BORGÅ
Tfn (019) 529 7700,
fax (019) 585 705

Information och blanketter hittar du också på stiftets hemsida <http://borgastift.evl.fi>

Biskop Gustav Björkstrand
(019) 529 7713, 040 503 5769

Domprost Mats Lindgård
(019) 661 1220, 040 594 6038

Lagfaren assessor
Kasten Österholm
(019) 529 7714, 040 769 4872

Stiftsdekan Sixten Ekstrand
(019) 529 7715, 040 356 5532
fax (019) 529 7718

Prästassessor
Roger Syrén, Jomala
(018) 31 647, 040 513 7711

Prästassessor
Bror Träskbacka, Esbo
(09) 8050 3307, 040 706 2606

Notarie Clas Abrahamsson
(019) 529 7729, 040 728 0693

Stiftssekreterare för gudstjänstliv och musik Jan Hellberg
(019) 275 7221, 040 836 2213

Stiftssekreterare för församlingsdiakoni Asta Särs (50 %)
(019) 529 7717, 040 510 6313

Stiftssekreterare för församlingsdiakoni Tua Sandell (50 %)
(019) 529 7717, 040 769 5898

Utbildningssekreterare (vakant)
(019) 529 7730

E-postadresser enligt principen
fornamn.efternamn@evl.fi

Kyrkans central för
det svenska arbetet
Hamngatan 9
PB 185, 00161 HELSINGFORS,
(09) 18 021, fax (09) 180 2525
och (09) 180 2530

Direktor Robert Lemberg
(09) 180 2550, 040 581 0974

ADB konsult Magnus Malmsten
(09) 180 2545, 040 565 2093

Ledande branschsekreterare
för diakoni och samhällsansvar
Pia Kummel-Myrskog
(09) 180 2559, 040 510 7050

Branschsekreterare
för vuxenarbete
och kultur Maria Sten
(09) 180 2544, 050 408 6030

Omsorgspräst Nalle Öhman
(02) 458 3468, 0400 602 829

Projektsekreterare
för Ansvarsveckan
Jan Edström, (09) 1802 558,
050 441 4044
jan.edstrom@kua.fi

Ledande branschsekreterare för
kristen fostran Stefan Myrskog
(09) 180 2547, 040 531 1275

Branschsekreterare för undervisningsfrågor
Helena Sandberg
(09) 180 2551, 040 584 6873

Branschsekreterare för barn och familj
Ann-Mari Holländer
(09) 180 2548, 040 585 1357

Branschsekreterare för ungdomsarbete
(09) 180 2549

Ledande branschsekreterare för kommunikation Lucas Snellman
(09) 180 2526, 050 566 8230

Redaktör Leif Lindgren
(09) 180 2528, 0400 533 495

Redaktör Hedvig Långbacka
(09) 180 2531, 044 297 1425

Informatör Åsa Holmviik
(09) 180 2523, 040 581 1815

Webbredaktör Julia Lundell (tjänstledig t.o.m. juni 2009)
(09) 180 2521, 040 577 9885

E-postadresser enligt principen
fornamn.efternamn@evl.fi

Stiftsgården Lärkkulla
Lärkkullavägen 22
10300 KARIS
(019) 275 7200,
fax (019) 275 7250,
fax kursgården (019) 275 7251
info@larkkulla.net

Tilläggsinformation om olika utbildningar finns på www.larkkulla.net

Direktor Stefan Forsén
(019) 275 7271, 050 518 2829

Utbildningschef
Ulrik Sandell
(019) 275 7215, 041 546 3989,
fax (019) 275 7251

Utbildningsplanerare
Madeleine Wendelin-Heija
(019) 275 7220, 044 7200 463,
fax (019) 275 7251

Programchef Juhani Jäntti
(019) 275 7217, 044 720 0459

Programchef Patrik Smulter
(019) 275 7216, 050 528 5270

Språklärare Erica King
(019) 275 7218

Språklärare Maija Hoverfält
(019) 275 7218

Stiftsgårdsdiakon Catherine Granlund
(019) 275 7282, 044 565 3700

Receptionist Susanne Tuohioja
(019) 275 7212

Direktors assistent Martina Ekberg
(019) 275 7213

E-postadresser enligt principen
fornamn.efternamn@larkkulla.net

Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

**Seminariegatan 19
PB 46, 66901 NYKARLEBY
Tfn (06) 788 9400,
fax (06) 788 9449
kurskansli@krfolk.nu**

Rektor
Ann-Mari Audas-Willman
(06) 788 9411

Biträdande rektor Peter Portin
(06) 788 9423

Vuxenutbildningsledare Mari-
anne Asplund
(06) 788 9413

E-postadresser enligt principen
fornamn.efternamn@krfolk.nu

**Retreatgården Snoan
10820 LAPPVIK
Tfn (019) 244 3032**

Verksamhetsledare
Stefan Forsén
(019) 275 7251, 050 518 2829

Retreatvärd Åsa Westerlund
tfn och fax (019) 244 3032,
050 526 8534
asa.westerlund@larkkulla.net

Utbildningschef Ulrik Sandell
(019) 275 7215, 041 546 3989

**Finska Missionsällskapet
Observatoriegatan 16-18
PB 154, 00141 HELSINGFORS
Tfn (09) 12 971, fax (09) 129
7294**

Chef för svenska sektionen
Marika Björkgren-Thylin
(09) 129 7265, 040 902 2817

Missionspedagog
Camilla Skrifvars
(09) 129 7360, 043 824 0640

E-postadresser enligt principen
fornamn.efternamn@mission.fi

**Evangeliska Folkhög-
skolan i Österbotten
Strandgatan 21-22,
65100 VASA
Tfn (06) 317 4913,
fax (06) 312 4072
E-post: info@efo.fi**

**Musikhuset i Jakobstad
Svenska yrkeshögskolan
Storgatan 9,
68600 JAKOBSTAD
Tfn (06) 785 1398,
fax (06) 785 1279**

Förkortningar

DK = Domkapitlet i Borgå stift

FMS = Finska missionssällskapet

FPA = Folkpensionsanstalten

K = Kost

KA = Kursavgift

KCSA = Kyrkans central för det svenska arbetet

KDY = Kirkon diakonia ja yhteiskuntatyö

KFS = Kyrkans författningssamling

KJM = Kirkon jumalanpalveluselämä ja musiikkitoiminta

KK = Kyrkans utbildningscentral

KKN = Kirkon kasvatus ja nuorisotyö

KyrkTAK = Kyrkans allmänna tjänste- och arbetskollektiv

L = Logi

T = Totalkostnader

LÄRKKULLA